

§ 167 Bolagsdialog med Norrlandsoperan AB
RUN 261-2025**Sammanfattning**

Regionstyrelsen ansvarar för att ha uppsikt över bolagens verksamhet, så kallad uppsiktsplikt. I enlighet med det reviderade reglementet för regionala utvecklingsnämnden, ska nämnden bistå regionstyrelsen i ärendeberedningen av styrelsens övergripande samt förstärkta uppsiktsplikt över bolag.

Regionala utvecklingsnämnden har i uppdrag av regionfullmäktige att utöva ägarrollen för de bolag som har en verksamhet som faller inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde. Uppdraget innefattar att följa upp om bolagen bedriver sin verksamhet i enlighet med uppdraget, övervaka att målen för verksamheten uppnås samt att ha en fortlöpande uppsikt av bolagens verksamhet och ekonomi. Den interna kontrollen följs upp för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv samt att det finns system och rutiner och att de fungerar på avsett vis.

Dialogen omfattar dialog om utmaningar och möjligheter på kort och långsikt, uppfyllelse av uppdrag och mål, visioner och utmaningar, väsentliga risker, uppföljning av granskningsrapporter och åtgärder som vidtagits till följd av granskningsrapporter under det gångna året samt frågor av större vikt.

Dialog på sammanträdet mellan regionala utvecklingsnämnden och bolaget

Norrlandsoperan verkar inom alla kommuner i Västerbotten. Omställning av verksamheten förbereds inför 2028 och 2029 där Norrlandsoperans ekonomi beräknas ha urholkats med sex miljoner pga. statens minskade anslag.

Fråga: Hur resonerar ni kring armslängds avstånd utifrån ett genus- och jämställdhetsperspektiv?

Svar: Vi vill vara en modern verksamhet. Ett mål som är till för att sträva efter.

Fråga: Har ni funderat kring digitalt utbud som slowkonsert?

Svar: Har idag haft en konsert på fem timmar, den sålde slut och är något vi vill jobba mer med.

Förslag till beslut

Richard Carstedt (S) föreslår bifall i enlighet med förvaltningens förslag, lydande: Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog. De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog.

De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband

med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Niklas Gandal, strateg ägarstyrning regionstyrelsen
Frida Hald, strateg ägarstyrning

Beslutsunderlag

- Förvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-29
- Missiv bolagsdialog Norrlandsoperan
- Bolagets förutsättningar på kort och lång sikt, inför bolagsdialog Norrlandsoperan
- VD-kommentar per 2025-08-31, bolagsdialog
- Rapport Internkontroll, bolagsdialog med Norrlandsoperan AB
- Internkontrollplan. Bolagsdialog
- Verksamhetsplan 2015. Bolagsdialog
- Revisionsberättelse, bolagsdialog Norrlandsoperan
- Årsredovisning Norrlandsoperan 2024, bolagsdialog
- Styrelsens intygande om att verksamheten har bedrivits i enlighet med de kommunala befogenheterna
- Granskningsrapport år 2024 - Norrlandsoperan, bolagsdialog

Underlag inför bolagsdialog med Norrlandsoperan AB

(ägs till 60 % av Region Västerbotten)

RUN 261-2025

Checklista för Region Västerbotten

Dokument som efterfrågats	Bifogas som bilaga (markeras med kryss)	Ej fastställd ännu/ Kommentar om avvikelse
Bolagets förutsättningar och utmaningar	X	
Årsredovisning och revisionsrapport	X	
VD-kommentar per augusti 2025	X	
Lekmannarevisorernas granskningsrapport 2024	X	
Verksamhetsplan 2025	X	
Internkontrollplan 2025	X	
Rapport för internkontrolluppföljning 2024	X	
Intyg/rapport eller motsvarande, där det framgår att styrelsen har prövat och intygar att den verksamhet som bedrivits inom bolaget under den period som rapporten avser har bedrivits i enlighet med fastställt kommunalt ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna.	X	

Sammanfattning

Bolagets förutsättningar på kort och lång sikt – framgångar och utmaningar

- **Kortsiktigt:** Norrlandsoperan har klarat sig väl trots det ekonomiska läget. Omorganisationen 2024 har lett till effektiviseringar och besparingar, samt ökade biljett- och externa intäkter.
- **Långsiktigt:** Minskade statliga anslag 2025–2027 kan leda till ett underskott på 5–6 miljoner kronor från 2028, vilket kan påverka möjligheten att bedriva verksamhet inom alla konstformer. Ägardirektivet kan behöva revideras.
- **Under året:** Ny strategi har öppnat upp verksamheten för allmänheten. Ökade publik- och uthyrningsintäkter, samverkan med ny restaurang, och etablering av ny produktionsavdelning.

- **3–4 års sikt:** Risk för nedläggning av en konstform p.g.a. budgetunderskott. VD kommer att presentera besparingsalternativ 2026.

Ekonomiska framgångar och utmaningar

- **Under året:** Positiv biljettförsäljning och effekter av omorganisationen.
- **3–4 års sikt:** Förväntad ökning av externa intäkter via donationer och sponsring, men dessa täcker inte bortfallet från statliga anslag. Ytterligare effektiviseringar bedöms inte möjliga utan att påverka kärnverksamheten.

Hållbarhetsarbete

- Fokus på arbetsmiljö, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. FN:s globala mål används som utgångspunkt. Beslut att följa *The Theatre Green Book* i produktioner.

Jämställdhetsarbete

- **Styrelsesammansättning:** 6 kvinnor och 3 män som ordinarie ledamöter, 2 kvinnor och 7 män som ersättare.
- **Aktiviteter:** Genusperspektiv i programläggning, jämställd rekrytering till barn- och ungdomskör, tematiska dansaktiviteter.
- **Styrdokument:** Vision och verksamhetsplan innehåller mål om jämställd representation och genusperspektiv i produktioner. Uppföljning sker två gånger per år.

Fem prioriterade insatser i verksamheten

1. Ökad samproduktion med andra musikinstitutioner.
2. Stärkt samarbete med näringslivet.
3. Ökad extern uthyrning av lokaler.
4. Fortsatt digitalisering av administrativa processer.
5. Effektivisering av organisationen.

Prognos per 31 augusti 2025

Resultatet för per 31 augusti uppgår till 12,3 miljoner kronor, vilket är positivt men delvis förväntat eftersom höstens produktioner är mer kostsamma än vårens. Drygt hälften av överskottet är ej förbrukade ägaranslag från 2024 som överförts till 2025, och planeras användas för att förstärka budgeten 2026–2027. Statsbidragen har minskat, samtidigt som kostnaderna (t.ex. personalkostnader +3,4%) ökar, vilket skapar ekonomisk obalans.

Bolaget bedöms kunna hålla budgeten. Fortsatt fokus krävs på kostnadseffektivisering och ökade intäkter för att möta osäkra ekonomiska förutsättningar.

Internkontroll

Internkontrollplan för år 2020 har fastställts. Kontrollområden, med ansvarig, uppföljningsfrekvens, metod, riskbedömning och former för rapportering framgår. Risker identifieras och värderas årligen. Fokusområden för 2025 är:

1. Beslut och attestering – stickprovskontroller.
2. Brandskydd – enkät till medarbetare.
3. Informationssäkerhet – uppföljning av offboardingprocessen.

Rekommendationer som lämnas i den grundläggande granskningen:

- Lämna en samlad bedömning av verksamhetens resultat i årsredovisningen.
- Identifiera strategiska, relevanta och mätbara mål som skapar förutsättningar för styrelsen att värdera om verksamheten genomförts enligt beslutad verksamhetsplan.

BOLAGETS FÖRUTSÄTTNINGAR PÅ KORT OCH LÅNG SIKT – FRAMGÅNGAR OCH UTMANINGAR

Hur har bolagets verksamhet påverkats av det ekonomiska läget i omvärlden, vilka kort- och långsiktiga effekter kan identifieras så här långt?

Kortsiktiga effekter:

Kortsiktigt har Norrlandsoperan inte i någon större utsträckning påverkats av det ekonomiska läget i omvärlden. Verksamheten genomförde 2024 en omorganisation som ledde till effektivare arbetssätt samt ekonomiska besparingar. Detta i kombination med ökade biljett- och externa intäkter har gjort att Norrlandsoperan har en ekonomi i balans i dagsläget.

Långsiktiga effekter:

På längre sikt kan ett ansträngt ekonomiskt läge i världen, Europa och i Sverige få stora konsekvenser för Norrlandsoperans verksamhet.

Uppdraget i ägardirektivet beskriver att Norrlandsoperan ska bedriva verksamhet inom opera, musik, dans och konst. Beroende på den fortsatta utvecklingen i omvärlden och i Sverige, och dess påverkan på de framtida ekonomiska förutsättningarna, kan Norrlandsoperan hamna i ett läge av att inte kunna fortsätta bedriva verksamhet inom alla nuvarande konstformer. Ägardirektivet kan då behöva anpassas och skrivas om.

Beskriv verksamhetsmässiga framgångar och utmaningar i verksamheten under året, samt på 3-4 års sikt.

Under året:

Framgångarna för Norrlandsoperan har varit många det senaste året. Med ny VD maj 2024 lades en ny strategi som huvudsakligen baserades på att i större utsträckning öppna upp verksamheten och operahuset för allmänheten. Norrlandsoperan ska bedriva sin verksamhet för många och många olika, står det i visionen gällande för 2025–2027 och detta har präglat organisationen under det senaste året. Vi ser en ökning i antal publik-, biljett- och uthyrningsintäkter och möjligheter till samarrangemang med nyöppnad restaurang.

Den omorganisation som genomfördes 2024 fortsätter att ge ekonomiska besparingar och den nya produktionsavdelningen är alltmer väletablerad. Ett nytt, mer samverkande arbetssätt har införts mellan konstformerna (avdelningarna) och vi ser en stark och samverkande konstnärlig ledning forma sig.

På 3-4 års sikt:

Fr.o.m. 2028 är nulägesprognosen att bolaget kan komma att sakna ca 5 - 6 mkr till den budget som krävs för att Norrlandsoperan fullt ut med kvalitet och kvantitet skall kunna fortsätta leva upp till sitt verksamhetsuppdrag. Detta är i första hand kopplat till statens minskade anslag 2025, 2026 och 2027.

Storleken på underskottet motsvarar ungefär kostnaderna för en operaproduktion eller för all dansverksamhet på Norrlandsoperan. Norrlandsoperans verksamhet kan därmed komma att behöva förändras 2028 vilket i så fall innebär att en översyn av ägardirektivet behöver göras. Under 2026 kommer VD att presentera olika alternativ till besparingsåtgärder för Norrlandsoperans styrelse för ställningstagande kring verksamhetens inriktning framåt.

Beskriv ekonomiska framgångar och utmaningar under året, samt på 3-4 års siktUnder året:

Positiv biljettförsäljning. Positiv effekt av omorganisation 2024. Se ovan.

På 3-4 års sikt:*Framgångar:*

Beräknad ökning av externa intäkter genom donation och sponsring. En strategi och policy för partnerskap togs fram våren 2025 och resultatet av strategin förväntas ge resultat under 2026–2027. Förhoppningen är att bolaget gradvis kan öka sina externa intäkter genom partnerskap och donation.

Utmaning:

Resultatet av statens nedskärningar 2025–2026 kommer att slå hårt mot Norrlandsoperans verksamhet. En ökning av externa intäkter genom partnerskap och donationer kan inte kompensera minskningen av de statliga anslagen. Med den nyligen genomförda omorganisationen, som ledde till effektivisering både gällande ekonomi och arbetssätt är organisationen redan idag slimmad och några ytterligare effektiviseringar bedöms inte kunna genomföras på själva organisationen utan att det medför konsekvenser för kärnverksamheten. Eventuella besparingsåtgärder inför 2028 kan därför komma att drabba den konstnärliga produktionen. Beroende på vilken inriktning Norrlandsoperans styrelse då kommer att förorda kan vi i framtiden få se ett förändrat Norrlandsoperan, där en av konstformerna har lagts ned.

Beskriv hur bolaget arbetar med hållbarhet

Norrlandsoperan strävar efter hållbarhet i alla delar av verksamheten, från arbetsmiljö till ekonomisk och miljömässig hållbarhet i hela produktionsprocessen hos de konstnärliga avdelningarna. En uppstartsworkshop med utgångspunkt från *FN:s globala mål för hållbarhet* har hållits på ledningsnivå och arbetet tas vidare ut till avdelningarna. Beslut har tagits om att Norrlandsoperan aktivt ska utgå från *The Theatre Green Book* gällande hållbarhetsarbete inom ramen för produktioner.

Beskriv hur bolaget arbetar med jämställdhet

Hur många kvinnor respektive män ingår i er styrelse?

	Antal kvinnor	Antal män
Ordinarie ledamöter (9 st)	6 st	3 st
Ersättare (9 st)	2 st	7 st

Beskriv hur er verksamhet bidrar till jämställdhet tex genom specifika aktiviteter.

Vid programläggning av dans-, opera- och konsertproduktioner tas genusperspektivet med i beaktande vid val av koreografer, solister, dirigenter, kompositörer, mm för att skapa ett jämställt säsongsprogram.

Inom dansverksamheten har under året getts flera exempel på aktiviteter på temat jämställdhet och

genus såsom *BODY and IDENTITIES*, workshop om manlig identitet genom kroppsuttryck och rörelser och *Dans för hälsa* som arrangerats i Sävar och Lycksele för tjejer 13-18 år.

Barn- och ungdomskörens kormästare arbetar aktivt för att rekrytera pojkar till kören och därmed nå en mer jämställd sammansättning av sångare i kören.

Beskriv hur jämställdhet är integrerat i era styrande dokument, mål, budget och uppföljning.

Perspektivet jämställdhet återfinns på flertalet ställen i Norrlandsoperans styrdokument för 2025, här är några exempel:

I Norrlandsoperans *Vision & mål för 2025–27* finns formuleringen att Norrlandsoperan ska: *"... vara en plats där framtid skapas av många och många olika"* vilket uttrycker att jämställdhet är ett viktigt perspektiv.

I *Verksamhetsplan 2025* återfinns följande skrivningar:

- *Kalenderåret 2025 ska programmässigt fokus ligga på 1900- och 2000-talets musik med ett tydligt genusperspektiv där minst 45% av musiken ska vara skriven av kvinnor.*

- *Genusperspektivet ska alltid beaktas och 50% av kompositionsbeställningarna ska gå till kvinnor.*

"...produktionerna ska beakta mångfald- och genusperspektivet."

Norrlandsoperans styrelse följer upp ovanstående i måluppfyllelserapportering två gånger per år - i samband med delårsrapport jan - aug samt i årsboks-lutsredovisning för helåret.

Omvärldsanalys. Vilka är de fem (max) prioriterade insatser i verksamheten som ledningen vill se för att möta en föränderlig omvärlds krav och förväntningar.

1. Öka samproduktion med andra musikinstitutioner och operahus.
2. Öka samarbetet med det privata näringslivet.
3. Öka externa uthyrning av lokaler/salar i operahuset.
4. Fortsätta digitaliseringen av administrativa processer.
5. Fortsätta arbeta för en effektiv organisation.

Övriga frågor som bolaget vill lyfta:

Hur ser Region Västerbotten på de framtida förutsättningarna för Norrlandsoperan att bedriva verksamhet?

Finns det prioriterade områden som Region Västerbotten särskilt vill att Norrlandsoperan ska fortsätta verka inom?

251016

Helle Solberg
VD, Norrlandsoperan

VD-kommentar per 2025-08-31

Avser: NorrlandsOperan AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

Uppdrag i ägardirektiv/ bolags-ordning	Övergripande mål 2025–2027	Målnivå i Verksamhetsplan 2025	Bedömning/prognos om måluppfyllelse: <i>Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas</i>	Kommentar/ avvikelser
Norrlandsoperan (NO) ska bedriva opera- musik- och dansproduktion samt konstutställningar, pedagogisk verksamhet och konsulentinsatser inom scenkonst, musik och dans. Därutöver närstående scenisk och kulturell verksamhet och annan publik sidoverksamhet. Verksamheten ska i huvudsak bedrivas i Umeå kommun och Västerbottens län. Verksamheten ska kännetecknas av mångfald, jämställdhet, attraktionskraft och tillgänglighet.	<i>Norrlandsoperans övergripande mål 2025–2027, beslutade av Norrlandsoperans styrelse 24-01-06:</i> Mål 1. Norrlandsoperan ska ta positionen som Sveriges modigaste operahus.	<i>Mål i Verksamhetsplan 2025 beslutade av Norrlandsoperans styrelse 24-12-06:</i> <u>KONSTNÄRLIGA LEDARE, OPERA, DANS, MUSIK, ORKESTER OCH KONST:</u> Produktioner som initieras under 2025 ska bygga på NO:s vision om att vara modiga och utvecklingsdrivna Norrlandsoperan ska ha en bred repertoar som både innehåller verk från vår samtid och vår dåtid. Det ska finnas ett tydligt genusperspektiv i våra val av konstnärliga upphovspersoner och team.	<i>Kommer uppfyllas helt</i> <i>Kommer uppfyllas helt</i>	

NO ska verka för att en bred allmänhet kan ta del av verksamheten, i syfte att främja kunskap, kultur-upplevelser och fri åsiktsbildning. NO ska sträva efter en mycket hög konstnärlig kvalitet inom opera, musik och dans och i detta syfte verka i ett nationellt och internationellt sammanhang för att samverka och främja utbyten som bidrar till hög kvalitet i verksamheten. NO ska mot bakgrund av ändamålet i bolagsordningen: - Utifrån ett barnperspektiv utveckla verksamheten för bar och unga - Utifrån ett nationellt och internationellt perspektiv utveckla bolagets verksamhet - Vara en aktiv part i utvecklandet av Norrlands nätverk för musikteater och dans	Mål 2. Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang med samarbete och samproduktion i centrum.	<u>KONSTNÄRLIGA LEDARE, OPERA & DANS:</u> Kontinuerligt arbeta med att bygga nationella och internationella nätverk med andra operahus med mål att initiera framtida samproduktioner och hyra/sälja egna operaproduktioner Arbeta strategiskt och aktivt med extern finansiering, samproduktion och samverkan lokalt, regionalt, nationellt och internationellt <u>ORKESTER och REGIONAL MUSIK:</u> Det regionala musikuppdraget ska i huvudsak utgå från Norrlandsoperans Symfoniorkester som med konserter, pedagogisk verksamhet och i andra projekt och i olika besättningar (orkester- eller kammarmusik) skall ha verksamhet i regionen. <u>TEKNIK:</u> Utveckla/ingå samarbeten med andra scenkosthus för att möjliggöra försäljning av tjänster från de tillverkande avdelningarna	<i>Kommer uppfyllas helt</i> <i>Kommer uppfyllas helt</i> <i>Kommer uppfyllas delvis</i> <i>Kommer uppfyllas delvis</i>	Fr.o.m säsongen 25/26 är det möjligt att schemalägga musiker till att spela kammarmusik. Det medför programläggning av mindre ensembler ute i länet i något högre utsträckning. Endast ett fåtal direkta förfrågningar har genomförts.
	Mål 3. Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken genom att skapa värde för en stor	<u>MARKNAD OCH KOMMUNIKATION:</u> Extern finansiering, Sponsring och donationer. Utöka samarbetet med näringslivet och övriga civilsamhället för	<i>Kommer uppfyllas helt</i>	

- Utveckla pedagogisk verksamhet inom scenkonst, musik och dans - Använda och utveckla möjligheter för publik att ta del av opera, musik och dans via digitala lösningar - Inneha huvudmannaskap för den regionala danskonsulentverksamheten Dans i Västerbotten	heterogen och nyfiken publik med fokus på barn och unga.	att fånga upp nya publikgrupper, samt öka externa intäkter Publikarbete och pedagogiska insatser – publikutveckling. Fördjupa det strategiska arbetet för att locka en ny och större publik till Norrlandsoperan <u>KONSTNÄRLIG VERKSAMHET (DANS, OPERA, ORKESTER OCH REGIONAL VERKSAMHET):</u> Konstnärliga verksamheterna har i uppdrag att arrangera turnéer i regionen där huvudfokus ska vara projekt riktade till barn och unga, gärna med medskapande inslag.	<i>Kommer uppfyllas helt</i> <i>Kommer uppfyllas helt</i>	
	Mål 4. Skapa en modern, effektiv och digitaliserad organisation	<u>PRODUKTION:</u> Bygga upp och implementera den nya produktions-avdelningen och ett nytt arbetssätt för produktions-planering. Fastställa en gemensam produktionshandbok <u>HR:</u> Digitalisering av medarbetar-information och lönerevision	<i>Kommer uppfyllas helt</i> <i>Kommer uppfyllas helt</i> <i>Kommer uppfyllas helt</i>	

		Digitalisering av arbetsmiljöprocesser <u>ADMINISTRATION & IT:</u> Driva arkiv- och förteckningsarbetet av produktionshandlingar (historiska och framtida) avseende handlingar både i pappers- och digital form. Stärka organisationens motståndskraft mot cyberhot genom att införa och förbättra säkerhetspolicyer och processer. <u>EKONOMIFUNKTIONEN:</u> Upphandla och implementera ett nytt molnbaserat ekonomisystem som ska effektivisera bolagets ekonomiprocesser och dess arbetsflöden samt stödja ett arbetssätt som är digitalt och modernt Ombesörja att Norrlandsoperans avdelningar arbetar i enhetlig budgetmall som möjliggör smidig import till det nya ekonomisystemet.	<i>Kommer uppfyllas delvis,</i> <i>Kommer uppfyllas delvis</i> <i>Kommer uppfyllas delvis</i> <i>Kommer inte uppfyllas</i>	Införandet av IT-system för rapportering av avvikelser i arbetsmiljö kommer att initieras i slutet av 2025 och fortsätta under 2026. Det fortlöpande arbetet har delvis nedprioriterats maa omfördelning av resurser i samband med införandet av HR-system. Arbetet är i gång och fortlöper men är omfattande och kommer därför fortsätta under 2026. P.g.a oförutsedda händelser och behov av omprioritering gällande utveckling och effektivisering har detta arbete flyttats fram till 2026. <i>Se kommentaren ovan</i>
--	--	--	--	---

Om särskild verksamhetsplan och uppföljning av verksamhetsplan per augusti 2025 har upprättats som redogör för efterfrågade uppgifter ovan, kan dessa bifogas som bilagor i stället för att fylla i uppgifterna ovan.

Väsentliga händelser

All verksamhet genomförd enligt planerat

Verksamheten på Norrlandsoperan under våren 2025 genomfördes som planerat och biljettförsäljningen genererade ett visst överskott i förhållande till budget. En planerad ökning av externa uthyrningsevenemang genomfördes som en del av den ekonomiska strategin att öka externa intäkter. Värt att nämna är *Up North* i maj, Norrlandsoperans årliga street-dance-battlehelg för ungdomar som i år firar 10-årsjubileum liksom det *Öppet hus* den 23 augusti som inledde höstsäsongen. Dagen bjöd på ett stort urval av aktiviteter i alla konstformer med fokus på barn och ungdomar och gästades av ca 1 100 besökare.

Fortsatt arbete med nya produktionsprocesser

1 januari 2025 implementerades den nya produktionsorganisationen och produktionsavdelningen bildades. Arbetet med den nya avdelningen och utvecklingen av nya produktionsprocesser har leddes av den nyrekryterade produktionschefen. Utvecklingsarbete har genomförts enligt plan under våren 2025 i och med att både metoder och arbetssätt har setts över för att optimera resurser och effektivisera processer.

Digitalisering

Som ett led i det pågående digitaliseringsarbetet upphandlades hösten 2024 ett HR-system i syfte att effektivisera personaladministrationen och säkerställa hantering och förvaring av personalakter i och med digitalisering av dessa. Implementeringen av systemet har pågått under perioden och beräknas färdigställas under året.

Avtal med ny restauratör från 1 maj

Under våren 2025 upphandlades en ny restauratör till Norrlandsoperans restauranglokaler. Avtal tecknades i maj med företaget Nordic solutions Sweden AB som den 15 augusti premiäröppnade den nya restaurangen *Novas krog* i huset. Avtalet löper över tre år med möjlighet till förlängning.

Riktat arbete mot privata näringslivet

Med anledning av minskade statliga anslag behöver Norrlandsoperan öka sina externa intäkter, t ex i form av samarbeten med det privata näringslivet. Under våren 2025 har en policy för sponsring och partnerskap beslutats och ett presentationsmaterial har utarbetats. Samtal kring partnerskap och

samarbeten initierades innan sommaren med företag från näringslivet i Umeå och samtalen har fortsatt i augusti med förhoppningen och ambitionen att under hösten kunna skriva långsiktiga avtal med partners som investerar i Norrlandsoperans utbud till barn och unga.

Rekryteringar till Norrlandsoperans symfoniorkester

Orkestern har sedan pandemin haft ett stort antal vakanta tjänster eftersom det inte var möjligt att genomföra rekrytering av nya musiker genom provspelningar under åren med restriktioner. Dessa vakanser ersattes i stället med tillfälliga vikarier vilket har medfört ökade kostnader för resor och boende. Det har därför varit angeläget att rekrytera nya tillsvidareanställda musiker genom provspelningar till de vakanta tjänsterna. Under 2022–2024 anställdes 11 nya musiker. Rekryteringsarbetet har fortsatt att prioriteras och 2025 har hittills tre nya musiker anställts och ytterligare två vakanser förväntas tillsättas under hösten. Detta blir en förbättring både konstnärligt och ekonomiskt för organisationen.

Resultatanalys och finansiella risker

Det ekonomiska resultatet per 250831 uppgår till 12.253 tkr. Resultatet är förhållandevis positivt för perioden jmf med en jämnt fördelad budget, men då stora delar av Norrlandsoperans produktionsverksamhet har sina mer kostsamma projekt förlagda till hösten (jmf med våren) så är överskottet förväntat.

Drygt häften av detta resultat avser en stor del av 2024 års ej förbrukade ägaranslag som Norrlandsoperan, efter beslut från ägarna, i första hand överfört till 2025 och som sen planeras nyttjas som nödvändig förstärkning av budget för 2026 och 2027 då både historia och nuläge vittnar om obalans mellan bidragshöjningar och kostnadsökningar som på ett negativt sätt löpande påverkat, och fortsatt påverkar, Norrlandsoperans ekonomi.

De ekonomiska utmaningarna har nu ökat markant då staten i år även minskat sina bidrag till Norrlandsoperan. En minskning av statsanslagen med 0,17% att ställa i förhållande till t.ex. ökade personalkostnader med 3,4%, bidrar till en urholkning av Norrlandsoperans ekonomi som för varje år får stora negativa konsekvenser för verksamheten. Sannolikt väntar ytterligare neddragning av statsanslaget framöver vilket gör läget än mer utmanande.

Ekonomisk prognos för innevarande räkenskapsår:

I dagsläget finns inget som indikerar att Norrlandsoperan inte skall kunna leva upp till lagd budget för helåret 2025. I ett läge av oklara och utmanande ekonomiska förutsättningar är det av stor vikt att bolaget fortsätter söka möjligheter till kostnadseffektivisering samt tillfällen för ökade intäkter vilket skulle kunna innebära ett något mer positivt resultat än förväntat.

Framtiden

Under 2024 genomfördes Norrlandsoperan en omorganisation och ett omställningsarbete som medförde besparingar på ca 3 mkr. Detta, i kombination med div. andra faktorer, innebar att bolaget via ej fullt ut förbrukade ägaranslag kunde förstärka kommande års ekonomi med ca 7,3 mkr (i enlighet med beslut från ägarna) och i förlängningen har detta tillskott gett Norrlandsoperan möjligheten att säkerställa en budget i balans för 2026 och 2027.

Fortsatt digitalisering av organisationen och de administrativa processerna kommer generera kostnader kommande år som det idag inte finns full teckning för i budget.

Fr.o.m. 2028 är nulägesprognosen att bolaget kan komma att sakna ca 5 mkr till den budget som krävs för att Norrlandsoperan fullt ut med kvalitet och kvantitet skall kunna leva upp till sitt verksamhetsuppdrag. Detta i första hand kopplat till statens minskade anslag 2025, 2026 och 2027. I bästa fall kan bolaget via sitt redan pågående arbete med fortsatt kostnadseffektivisering och att söka möjligheter för ökad extern finansiering mildra urholkningen av bolagets ekonomiska resurser något, men ytterligare en plan för hur bolaget skall kunna hantera effekten av de minskade anslagen kommer att utarbetas under hösten 2025. Planen kommer att innehålla förslag på flera åtgärder som stegvis kan aktiveras beroende på hur prognoserna om Norrlandsoperans ekonomiska läge för åren framöver faller ut närmare i tid.

Checklista för dokument som ska bifogas per augusti 2025

<i>bifogas</i>	Verksamhetsplan för år 2025 (inklusive finansiella mål)
<i>bifogas</i>	Internkontrollplan för år 2025
-	Uppföljning av verksamhetsplan per augusti 2025 (i förekommande fall)
-	Uppföljning av internkontrollplan per augusti 2025 (i förekommande fall)

Internkontrollplan 23/24 – **rapport 24/2024** (rapport ges i gul kolumn samt i bilaga 1 och 2)

Senast reviderad och beslutad av Norrlandsoperans styrelse: 230929

Nr	Process/rutin	Risk	Kontroll/Åtgärd	Frekvens/ tidpunkt	1.Ansvarig 2.Kontroll utförs av	Uppföljning/rapport av kontroll/åtgärd
1	Omvärldsläget	Lågkonjunktur och inflation	<u>Åtgärd:</u> -Regelbunden omvärldsbevakning och analys. - Översyn och anpassning av organisation -Kontakt med ägare/styrelse vid behov för att beskriva konsekvenser	Löpande 2023/24 Hösten 2023	1& 2: VD	<u>Genomförda åtgärder:</u> -Omvärldsbevakning genomförs löpande av Norrlandsoperans ledning, inom olika områden. -Översyn av organisation, se nedan under "Budget i balans". -Ägarna har löpande hållits informerade om det ekonomiska läget och dess konsekvenser dels i delårsrapportering samt på löpande samt extra insatta ägarsamråd och bolagsdialoger.
2	Budget i balans	Minskade anslag alt. utebliven uppräknings Minskad publik vilket också leder till minskade biljetttäkter Ökade kostnader för produktion och övrig drift av bolaget	<u>Åtgärd:</u> - under hösten 2023 genomföra översyn av organisation i syfte att under 2024 implementera en ny organisation som innebär en besparing för bolaget. - ökad andel samarbeten nationellt och internationellt i syfte att minska produktionskostnader	Hösten 2023 samt under 2024	1. VD/Konstnärliga chefer 2. VD/Controller	<u>Genomförda åtgärder:</u> -Översyn av organisation påbörjades av tidigare VD Erik M Karlsson under 2023 och har färdigställts av VD Helle Solberg under 2024. Den nya organisationen är samverkad och träder i kraft 1/1 2025. I och med det verkställs ett första besparingsprogram. Ytterligare förslag till åtgärder för att möta kommande ekonomiska utmaningar läggs fram till styrelsen i slutet av 2024. -Modeller för samarbeten har tagits fram med andra operahus varav de första samproduktionerna genomförs under 2025.

3	Informationssäkerhet	IT-haveri eller bedrägeri	<u>Åtgärd:</u> - Öka medvetenheten i organisationen via digitala IT-säkerhetsutbildningar för medarbetarna i bolaget. - Riktade informationsinsatser till avdelningarna - Övergripande översyn av behörighetsstrukturer - Se över säkerhetsnivån i samtliga IT-system <u>Kontroll:</u> - Genomföra "stresstest" av organisationens personal.	2023/24	1 & 2: IT-ansvarig	Se bil.1 för uppföljning av åtgärder och genomförande av kontrollmoment "stresstest" i av organisationens personal.
4.	Upphandling - säkerställa att LOU beaktas vid inköp av varor och tjänster	Att LOU inte efterlevs vid inköp av varor och tjänster	<u>Åtgärd:</u> - Bristfällig lagefterlevnad - Ökade kostnader för inköp av varor och tjänster	Hösten 2023 Våren 2024	1 & 2: Controller/ekonomiansvarig	Se bil.2 för redovisning av utförd åtgärd och kontroll gällande efterlevnad av LOU

Bilaga I.

Rapport internkontroll gällande åtgärder och kontroll rörande informationssäkerhet

***Åtgärd: Öka medvetenheten i organisationen via digitala IT-säkerhetsutbildningar för medarbetarna i bolaget**

En årlig, övergripande, grundläggande informationssäkerhetsutbildning skickas ut till alla anställda samt en fördjupande informationssäkerhetsutbildning skickas därutöver till avdelningsansvariga.

Utöver detta genomförs löpande digitalt nanolearning-utbildningar av alla anställda. Dessa utbildningar är i micro-format och mejlas ut till alla medarbetare, löpande under året. Utbildningarna omfattar olika områden, t ex lösenordshantering, fysisk IT-säkerhet, Trojaner och Adaware, onlineintegritet, länkar och domäner, mm mm.

***Åtgärd: Riktade informationsinsatser till avdelningarna**

Vid IT-ansvarigs närvaro på enskilda avdelningarnas arbetsplatsträffar samt vid personalinformation och strategisk ledningsgrupp har aktuella ämnen som berör verksamheten lyfts, såsom t ex diskussion av erfarenheter av incidenter eller handfasta krisberedningsåtgärder som avdelningschefer kan jobba utifrån på sina avdelningsmöten.

***Åtgärd: Övergripande översyn av behörighetsstrukturer**

Norrlandsoperan har en struktur för behörighetstilldelning som styrs genom beställningsformulär som godkänns av närmaste chef och utförs av IT-ansvarig.

***Åtgärd: Se över säkerhetsnivån i samtliga IT-system**

Norrlandsoperan har aktiverat Single Sign-On kopplat till Microsoft på alla tjänster där det är möjligt. Vid alla upphandlingar som genomförs inom IT-området krävs multifaktorautentisering eller Single Sign-On. Genom löpande säkerhetsarbete har säkerheten fortsatt att förbättras och ligger bra till i jämförelse med andra organisationer i liknande storlek.

***Redovisning av genomförda "stresstest" av organisationens personal.**

I anslutning till de löpande digitala nanolearning-utbildningarna skickas även simulerade "attacker/bedrägeriförsök" ut via mejl, sk. stresstest, vilket utgör kontrollmetod inom ramen för internkontrollen 23/24. Dessa test skickas, vid slumpmässiga tidpunkter ut till alla anställda, utifrån behandlade teman på genomförda utbildningar, som en "dold" kontroll av genomförd utbildning. Mottagaren väljer (utifrån sin kunskapsnivå) att klicka på länk i mejlet eller genomskådar "bluffen" och klickar inte. En "Click-rate-nivå" för organisationen som helhet erhålls därmed som ger en indikation på medarbetarnas förmåga att genomskåda bluff- och bedrägeriförsök via e-post. Ju lägre "click-rate" (i %), desto bättre. Resultatet av detta har under 2023 och 2024 visat på en godkänd Awareness Level (indexvärde som visar sammantaget resultat av genomförda utbildningar och resultat av stresstest) och god förmåga att motstå simuleringar ("Click-rate"). Se bilder nedan för mer information om resultatet.

Bild 1: Visar genomsnittlig medvetandenivå (Awareness level) i samband med simulerade attacker under nov.2022 – aug. 2024, där NO:s snittnivå (blå linje) ligger markant över godkänd nivå (röd linje).

Awareness Level

Average Awareness Level Over the Past Two Years

Awareness level report

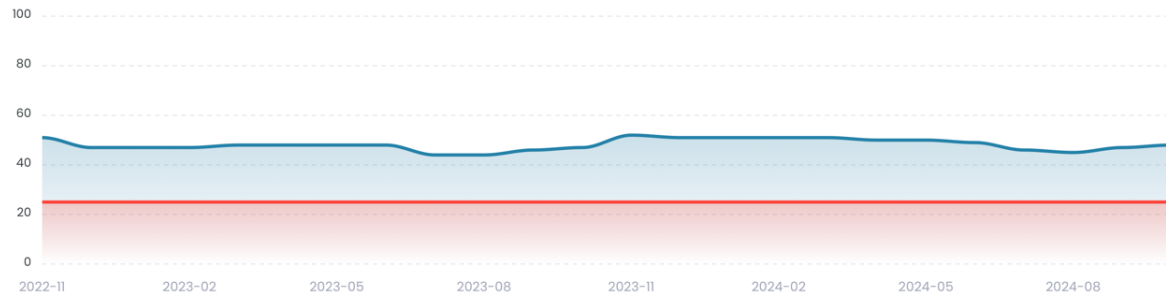
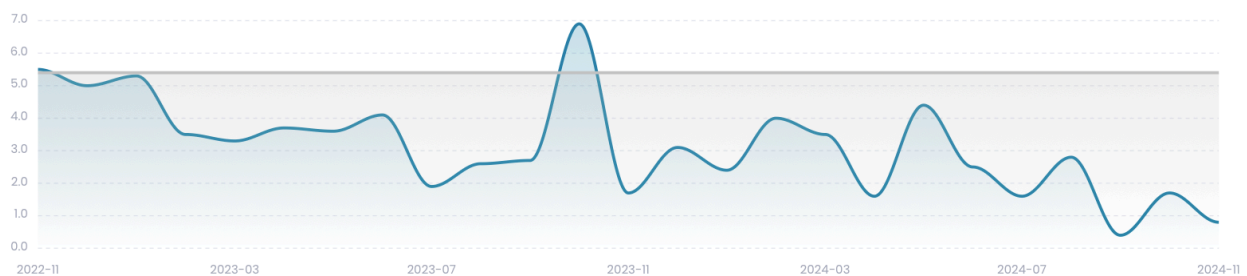


Bild 2: Den undre kurvan visar Norrlandsoperans "Click-rate"-nivå (i % av utskickade test) i relation till andra organisationer i samma storlek. Norrlandsoperans nivå (blå linje) ligger övervägande under den genomsnittliga nivån för övriga organisationer (grå linje).

Simulations Click Rate

Average Click Rate for Simulations with Global User Benchmark Comparison November 2022 until Now



Bilaga 2.

Rapport gällande internkontroll avseende inköpsrutin på Norrlandsoperan 2024 (Hur väl efterlever vi lagen om offentlig upphandling?)

Under perioden 2401-2403 valdes 22 leverantörsfakturor ut för granskning enligt stickprovsmodellen.

Berörda inköpare (personal på Norrlandsoperan) kontaktades och uppmanades att svara på ett antal frågeställningar om hur inköpsprocessen sett ut och samtliga inkom med svar.

Svaren stämde därefter av mot Norrlandsoperans dokumenterade rutin för inköp och upphandling och följande kunde konstateras:

Av de 22 inköpen bedöms 15 ha följt rutinen helt och fullt, vid 5 av inköpen har det ändå funnits viss koppling till rutinen, men för 2 av dem så har rutinen frångåtts i större utsträckning av olika skäl och det är möjligt att hanteringen inte stöds av LOU.

Bakgrund och sammanfattning:

Bolaget arbetade under hösten 2023 fram en ny policy för inköp och upphandling som all inköpande personal informerades om och syftet med internkontrollen var att undersöka hur den implementerats i vår verksamhet.

Vår känsla redan innan kontrollen var att med en ny tydligare policy så ökade medvetenheten i bolaget om hur vi är skyldiga att gå till väga med våra inköp för att säkerställa att vi efterlever lagen om offentlig upphandling och vi tycker att denna kontroll styrker denna bedömning.

Vi behöver dock fortsätta att informera och påminna såväl nya som befintliga medarbetare om rutinen och vad den innebär.

Under 2025 planerar vi också för ett utbildningstillfälle med sakkunniga från Umeå kommuns upphandlingskontor.

Internkontrollplan Norrlandsoperan 2025

Innehåll

Inledning	3
Riskbedömning	5
Internkontrollplan	7

Inledning

Syfte

Arbetet med internkontroll har till syfte att säkerställa att Norrlandsoperans verksamhet bedrivs på ett tillfredsställande, ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Det ska (enligt Region Västerbottens reglemente för internkontroll) med rimlig grad säkerställas att följande övergripande mål uppnås:

- Att verksamheten når sina mål – med effektivitet, säkerhet och stabilitet
- Att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande
- Att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal med mera

Att verksamheten når sina mål med effektivitet, säkerhet och stabilitet innebär att ha kontroll över ekonomi och kvalitet i utförda prestationer enligt bolagets uppdrag samt att säkerställa att fattade beslut verkställs och följs upp.

Att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande innebär att ägarna – Region Västerbotten och Umeå kommun - bolagets styrelse och avdelningschefer får korrekt ekonomisk redovisning och rapportering samt relevant information om verksamheten.

Att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal med mera ska säkerställas genom fungerande rutiner, kontinuerlig handläggning och beslutsfattande.

Organisation av den interna kontrollen

Region Västerbotten och Umeå kommun har i uppdrag att utöva ägarrollen i bolaget. I uppdraget ligger att styrelsen har uppsiktsplikt vilket innebär att bolaget ska kunna dokumentera hur internkontrollen säkras och dokumenteras.

Uppsiktsplikten är begränsad till rätten att göra påpekanden, lämna råd och anvisningar samt om det är nödvändigt, se till att fullmäktige i sin egenskap av högsta politiska organ ingriper.

Bolagets styrelse har ansvaret för att den interna kontrollen efterlevs. Det innefattar även ansvar för att ta beslut om hur den interna kontrollen ska organiseras och genomföras och hur brister i den interna kontrollen ska hanteras och rapporteras.

Som en del av arbetet med interkontroll ska styrelsen göra riskbedömningar som ska omfatta sannolikheten att fel uppstår samt identifiera andra faktorer som kan påverka verksamheten negativt.

Verkställande direktören är ansvarig för den löpande verksamheten vilket också innebär att planera, utföra och följa upp arbetet med den interna kontrollen.

Verkställande direktören ska minst årligen rapportera till styrelsen och ge en samlad bedömning av hur den interna kontrollen fungerar. Avvikelser eller allvarliga brott mot den interna kontrollen och akut uppkomna hot mot verksamheten rapporteras löpande till styrelsen.

Administrativa regler samt arbetsprocess

I följande dokument redovisas regler för de administrativa rutinerna som handläggs inom bolaget:

- Instruktioner för verkställande direktören
- Arbetsordning för styrelsen
- Upphandlingsreglemente
- Besluts- och attestordning
- Dokumenthanteringsplan
- Arkivplan
- Bolagets riktlinjer, policys och handlingsplaner

I följande dokument redovisas arbetsprocessen i organisationen:

- Ägardirektiv
- Bolagets visions- och strategidokument
- Verksamhetsplan
- Verksamhetsuppdrag
- Avdelningarnas måldokument
- Tidplaner för tertial, delårs- och årsbokslut, därutöver månatliga avstämningar för produktioner och utfall
- Budgetplanering och tidsramar

Riskbedömning

Risker i verksamhetens olika områden identifieras årligen och värderas utifrån konsekvens och sannolikhet. Riskvärdet (konsekvens × sannolikhet) graderas enligt följande: grön (0-2) – låg risk, gul (3-4) – medelhög risk och röd (6-9) – hög risk.

Beskrivning riskmatris

Mål: Anger vilket av följande mål som riskområdena är kopplade till:

- Att verksamheten når sina mål – med effektivitet, säkerhet och stabilitet
- Att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande
- Att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal med mera

Process/rutin/område: Beskriver vilken process, rutin eller vilket område där en risk har identifierats.

Risk: Beskriver den risk som har identifierats som kan leda till att mål inte uppnås.

Konsekvenser: Beskriver den/de konsekvenser som är kopplade till identifierad risk.

Färgförklaring: grön (0-2) – låg risk, gul (3-4) – medelhög risk, röd (6-9) – hög risk

Urval av kontrollpunkter och åtgärder till Internkontrollplan:

Av de risker som har ett högt riskvärde (rödmarkerade och vissa gulmarkerade), görs ett urval för kontroll under kommande år. Årligen väljs 3-4 kontrollområden ut för granskning - dessa markeras med J i rutan för IK-plan och kontrollmetod m.m finns beskriven i internkontrollplanen.

Om det anses att åtgärder behöver vidtas för att förbättra en process, rutin eller område markeras ett J i rutan för Åtgärd.

Risker med lägre riskvärde (grönmarkerade och vissa gulmarkerade) lämnas utan åtgärd och markeras med N i rutan för åtgärd och N i rutan för IK-plan.

Nr	Mål	Process/rutin/område	Risk	Konsekvenser - beskrivning	Konsekvens 0-3	Sannolikhet 0-3	Riskvärde 0-9	IK-plan J/N	Åtgärd J/N
1	Att verksamheten når sina mål – med effektivitet, säkerhet och stabilitet	Ekonomi	Att organisation och verksamhet inte är anpassade efter rådande ekonomiska förutsättningar	- Ekonomiskt underskott - Personal som inte fullt ut kan sysselsättas - Bolaget kan inte uppfylla verksamhetsuppdraget i sin helhet	3	1	3	N	N
2	Att verksamheten når sina mål – med effektivitet, säkerhet och stabilitet	Informationssäkerhet	IT-haveri eller bedrägeri	- Om bolaget utsätts för omfattande tekniska störningar eller bedrägerier kan verksamheten lamslås eller skadas ekonomiskt.	3	2	6	J	N
3	Att verksamheten når sina mål – med effektivitet, säkerhet och stabilitet	Brandskydd	Att brandskyddsrutiner inte är kända och fungerade.	- Stora skador på fastigheten i händelse av brand/tillbud. - Allvarliga konsekvenser för individer som vistas i lokalerna.	3	2	6	J	N
4	Att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal mm	Upphandling & inköp	Att LOU inte efterlevs vid inköp av varor och tjänster-	- Bristfällig lagefterlevnad - Ökade kostnader för inköp av varor och tjänster	2	2	4	N	N
5	Att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal mm	Beslut och attestering	Att fastställd attest- och beslutsordning inte efterlevs	- Bristfällig lagefterlevnad - Ökade kostnader då fastställd budget ev. frångås	2	2	4	J	N
6	Att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal mm	Arbetsmiljö	Att arbetsmiljölagstiftningen inte efterlevs	- Medarbetare som inte mår bra - Ökade sjuktal - Ökade kostnader för rehabilitering och insatser för företagshälsövård	2	2	4	N	N
7	Att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal mm	GDPR/Personuppgiftsbehandling	Att personuppgifter inte behandlas korrekt utifrån GDPR-lagstiftningen och att erfordrbara rutiner inte finns eller efterlevs.	- Bristande information till GDPR-information till kunder, anställda, kontrakterade, m fl - Bristande hantering/medvetenhet kring personuppgiftsincidenter - Risk för vite vid en ev. tillsyn från IMY	2	2	4	N	N

Internkontrollplan 2025

Beslutad av Norrlandsoperans styrelse: 241206

Nr	Process/rutin	Risk	Kontroll	Frekvens/ tidpunkt	1. Ansvarig för process 2. Kontroll utförs av
1.	Beslut och attestering	Att fastställd attest- och beslutsordning inte efterlevs	Löpande stickprov för kontroll mot besluts- och attestordning.	Under 2025	1. Ekonomichef 2. Ekonomichef
2.	Brandskydd	Att brandskyddsrutiner inte är kända och fungerade.	Enkät till alla medarbetare gällande kännedom om brandskydd, rutiner, mm	Våren 2025	1. Teknisk chef 2. Teknisk chef & HR-chef
3.	Informations- säkerhet	IT-haveri eller bedrägeri	Kontroll av offboardingprocessen – hur lång tid tar det från sista anställningsdag tills allt IT-relaterat är avslutat? Kontrolleras genom uppföljning och dokumentation av de offboardingärenden som aktualiseras under 2025.	Löpande under 2025	1. IT-ansvarig 2. IT-ansvarig och HR-chef

Norrlandsoperan

Verksamhetsplan 2025

Uppdrag

Baserat på bolagsordning, ägardirektiv från Region Västerbotten och Umeå kommun, Region Västerbottens Kulturplan med regionalt musik- och dansuppdrag samt Norrlandsoperans visions- och strategidokument (se bilaga) ges härmed direktiv för bolagets konstnärliga verksamhet för kalenderåret 2025. I verksamhetsplanen ingår riktat uppdrag till bolagets produktions- och utvecklingsavdelning. Avdelningen ges även i uppdrag att upprätta en måluppfyllnadsplan (se bilaga) som ska följas upp i samband med tertial- och årsredovisningar. Verksamhetsuppdrag och specificerade produktionsvolymerna för 2025 för bolagets konstnärliga verksamhet meddelas i början av 2024.

Verksamhetsplan för 2025 gäller under förutsättning att verksamhetsbudgeten för hela Norrlandsoperan tilldelas enligt budgetprognos med förväntade statliga budgetuppskrivningar på ca 2%.

Vision

Norrlandsoperans vision är:

”En plats där framtid skapas av många och många olika”

Mål

Norrlandsoperans övergripande mål ska genomsyra all verksamhet i företaget och är fastställda av Norrlandsoperans styrelse 26 januari 2024.

I samband med revidering av Verksamhetsplanen vid styrelsens möte 6 december 2024 adderas ett fjärde mål för styrning av organisationens vidare strävan och utveckling.

- Norrlandsoperan ska ta positionen som Sveriges modigaste operahus.
- Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang med samarbete och samproduktion i centrum.
- Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken genom att skapa värde för en stor heterogen och nyfiken publik med fokus på barn och unga.
- Skapa en modern, effektiv och digitaliserad organisation

Värdegrund

All verksamhet vid Norrlandsoperan ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.



Barn och unga samt FN:s barnkonvention

Norrlandsoperan har ett brett uppdrag och en publik som spänner över alla åldrar i hela Region Västerbotten. Norrlandsoperan ska presentera en jämlik, varierad, tillgänglig och hållbar verksamhet som återspeglar den kulturella mångfalden som finns i Västerbotten.

Den prioriterade målgruppen för hela verksamheten är barn och unga. Fokus ska ligga på det egna skapandet och pedagogiska insatser. Barnets rättigheter ska alltid beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i produktioner som rör eller är riktade till barn i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter som är svensk lag sedan 1 januari 2020. Produktion- och utvecklingsavdelningen ska ha ett ökat fokus på verksamheten för barn och unga under 2025. Sedan 2022 finns en barnrättsgrupp vid Norrlandsoperan som ser till att barnets rättigheter beaktas och som har till uppgift att utveckla den samlade verksamheten som riktas till barn och unga. uppgift att utveckla den samlade verksamheten som riktas till barn och unga.

Det regionala uppdraget

Produktion- och utvecklingsavdelningen ska ha ett ökat fokus på det regionala uppdraget. Samverkan och samarbeten är en förutsättning för Norrlandsoperans verksamhet och måluppfyllelse. Norrlandsoperan ska arbeta med ett brett spektrum kulturaktörer i regionen och i norra Sverige. Det interna arbetet och koordineringen av Norrlandsoperans regionala verksamhet med fokus på barn och unga ska fortsätta utvecklas, förstärkas samt synliggöras i extern kommunikation. Fokus ska förutom målgruppen barn och unga ligga på att främja återväxten av unga arrangörer, fungera som stöd till andra aktörer i regionen samt vidareutveckla samverkan och samarbeten.

Norrlandsoperans nationella och internationella profil

Norrlandsoperan ska fortsätta stärka sin internationella profil som Sveriges ledande spelplats för den nyskapande scenkonst genom samproduktioner och samarbetsprojekt med andra internationella opera- och scenkonsthus, söka bidrag från nordiska och europeiska organisationer för produktioner och projekt tillsammans med andra aktörer, genom turnéverksamhet, nätverksbyggande och kommunikation. Norrlandsoperan ska vara synlig, ha en tydlig närvaro på både nationella och internationella plattformar och i nationella och internationella nätverk och branschtidskrifter. Att stärka den internationella profilen inbegriper även en utvecklad omvärldsbevakning inom inte bara konstnärliga frågor utan även inom områden som teknik, scenproduktion, kommunikation och marknad. Aktivt nätverksarbete är grundläggande för hållbara framtida samarbeten och långsiktig utveckling av Norrlandsoperans både nationella och internationella position och profil.

Samarbeten och extern finansiering

Norrlandsoperan ska prioritera och initiera samarbeten och samproduktioner med andra nationella och internationella aktörer (inom kultur, näringsliv och vetenskap) som bidrar till ett mer hållbart producerande och turnerande. De konstnärliga ledarna och produktion- och utvecklingsavdelningen ska prioritera och initiera samarbeten och samproduktioner och som en integrerad del av verksamheten söka extern medfinansiering. Större ansökningar som exempelvis EU-projekt och regionalt utvecklingsstöd måste alltid förankras hos verkställande direktör. Verkställande direktören ska under 2025 inrätta ett affärsråd med fokus att aktivt arbeta för öka extern finansiering och bland annat hitta fler huvudsponsorer till Norrlandsoperan.

Publikarbete och pedagogiska insatser

Ett fördjupat strategiskt arbete för att locka en ny och större publik till Norrlandsoperan bör under 2025 ske av kommunikation- och marknadsavdelningen och för att tydligare profilera Norrlandsoperan som ett modernt och modigt scenkonsthus. Riktade pedagogiska insatser och strategiskt publikarbete kompletterar all konstnärlig verksamhet. Under 2025 ska fokus fortsätta läggas på tillgänglighet för prioriterade målgrupper genom exempelvis pedagogiska aktiviteter, workshops och medskapande projekt samt handledningsmaterial till skolor och arrangörer som kan tillgängliggöras även digitalt.

Digitalisering

Digitaliseringen ökar tillgängligheten, profilerar Norrlandsoperans utbud och möjliggör att nå fler invånare i regionen. Det har dock under senare år visat sig svårt för både svenska och internationella scenkonsthus att hitta en publik för ett digitalt utbud. Svensk Scenkonsts utredning visar att publiken helst vill uppleva scenkonst "live" och att en väldigt liten andel av publiken är intresserad av att ta del av scenkonst digitalt. Att digitalisera en produktion är dessutom väldigt kostsamt och därför bör alltid en analys göras om kostnaden kan motiveras med tanke på svårigheten att locka en publik. Norrlandsoperan ska dock fortsätta utveckla det digitala erbjudandet till publiken och digitalisering ska vara en del av Norrlandsoperans ordinarie verksamhet där det är publikt och ekonomiskt motiverat.

Hållbarhet

Norrlandsoperan ska sträva efter hållbarhet i alla delar av verksamheten, vilket innefattar allt från arbetsmiljö till ekonomisk och miljömässig hållbarhet i hela produktionsprocessen hos de konstnärliga avdelningarna.

Forskning och utveckling

Norrlandsoperan ska verka för att utveckla och förnya scenkonsten. Produktion- och utvecklingsavdelningen på Norrlandsoperan ska ha som mål att avsätta cirka 10% av sin budget (förutsatt att ekonomiska förutsättningar finnes) till forskning och utveckling med syfte att öka kunskapsmängden och hitta nya tillämpningar inom de konstnärliga verksamheterna genom kreativt och systematiskt arbete. Norrlandsoperans projekt kring forskning och utveckling bör ske i samarbete med konstnärer, näringsliv, universitet och högskolor.

Opera

Under 2025 ska Norrlandsoperan genomföra operaproduktioner för stora scenen samt produktioner i andra format. Fokus ska ligga på samproducerande med andra operahus nationellt och internationellt och på ökad turnévänlighet (både i egen regi och som samarbete inom Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans) för att kunna framföras på fler spelplatser i regionen och i norra Sverige. Gästspel i regionen ska prioriteras och utvecklas samt gästspel av Piteå Kammaropera är prioriterat inom ramen för samarbetet inom Norrlands Nätverk för Musikteater & Dans. I produktionerna för 2025 ska alltid det finnas aspekter och delar som ska vara riktade till, och tillgängliggöras för, målgruppen barn och unga (extra konserter, besök backstage, rundturer hos de tillverkande avdelningarna, föreläsningar, träffa sångare, musiker etc).

De större operaproduktionerna ska digitaliseras där det är publikt och ekonomiskt motiverat.

Produktioner som initieras under 2025 ska utgå från Norrlandsoperans vision att vara Sveriges modigaste operahus och kan både innehålla bredare som mer utmanande

repertoar. Musikaliskt fokus ska ligga på 1900- och 2000-talet samt nyskrivet och produktionerna ska beakta mångfald- och genusperspektivet.

Under 2025 ska gästspel och samproduktioner initieras för kommande säsonger.

Under 2025 ska det påbörjade samarbetet med Piteå Musikhögskola vid Luleå Tekniska Universitet avseende Operastudio Norrlandsoperan fortsätta om förutsättningar finnes från båda parter.

Under 2025 ska hållbarhetsperspektivet beaktas för operaproduktioner.

Det pedagogiska arbetet för barn och unga ska fortsätta utvecklas inom ramen för det regionala uppdraget samt genom arbetet med Norrlandsoperans barnkör. Publikutvecklingsarbetet och arrangörsarbete med t ex bussbidrag bör fortsätta och om möjligt utvecklas.

Övriga fokusområden för operaavdelningen:

- Vara en aktiv partner i internationella nätverket Opera Europa.
- Kontinuerligt arbeta med att bygga nationella och internationella nätverk med andra operahus med mål att initiera framtida samproduktioner och hyra/sälja egna operaproduktioner.
- Konstnärlig ledare Opera ska tillsammans med verkställande direktör aktivt arbeta för extern finansiering för möjliggörande av exempelvis fler framtida beställningsverk inom operagenren.
- Utveckla lokala och regionala samarbeten för att kunna nå ut i regionen.

Musik

Norrlandsoperans symfoniorkester ska presentera egna konsertproduktioner och konserterna ska där det går och är ekonomiskt motiverat dubbleras. Minst två av dessa konsertproduktioner ska vara av evenemangskaraktär som vänder sig till en ny publik (ex film- och spelmusikkonserter, samarbeten med jazz, pop eller rock-artister). Några orkesterkonserter ska kombineras med konserter för skolor och/eller annan pedagogisk aktivitet. I uppdraget ingår att både arrangera konserter för symfoniorkester- och kammarmusik.

Under 2025 ska det regionala musikuppdraget i huvudsak utgå från Norrlandsoperans Symfoniorkester som med konserter, pedagogisk verksamhet och i andra projekt och i olika besättningar (orkester- eller kammarmusik) ha verksamhet i regionen.

Kalenderåret 2025 ska programmässigt fokus ligga på 1900- och 2000-talets musik med ett tydligt genusperspektiv där minst 45% av musiken ska vara skriven av kvinnor. Programläggning sker i samråd mellan programansvarig, verkställande direktör, orkesterchef och symfoniorkesterns programråd utifrån ovan specificerade fokusområden.

Under 2025 är målet att beställa ny orkestermusik samt kammarmusik förutsatt att ekonomiskt utrymme finns. Beställningarna får gärna involvera ny teknologi.

Genusperspektivet ska alltid beaktas och 50% av kompositionsbeställningarna ska gå till kvinnor. Orkesterbeställningarna beslutas av programansvarig för orkestern i samråd med verkställande direktör.

Verkställande direktör, chefsdirigent och orkesterchef ska aktivt arbeta för att bygga nationella och internationella nätverk för sambeställningar, turnéer och andra projekt för både orkester- och kammarmusik.

Under 2025 ska några orkesterkonserter och/eller musikproduktioner digitaliseras förutsatt att det är publikt och ekonomiskt motiverat.

Orkestern ska medverka vid aktuella operaproduktioner samt prioritera medverkan vid dansprojekt om så efterfrågas och är planeringsmässigt möjligt. Norrlandsoperans barnkör ska vara delaktig i minst ett orkesterprojekt per år.

Musikverksamheten ska förstärka det pedagogiska arbetet i regionen och fungera båda främjande och stödjande för regionens musikliv. Turnéer ska kompletteras t ex med workshops eller samspelaktiviteter. Nya samarbeten i regionen och stöd till nya arrangörer med möjligheter att nå ut till nya och prioriterade målgrupper ska prioriteras i såväl planering som publikarbete.

Musikverksamheten ska också genom konsulentverksamhet bidra till att stärka dialog och samverkan mellan olika aktörer inom regionens musikliv samt främja och utveckla tillgången till professionell musik för länets invånare utifrån Norrlandsoperans övergripande vision och strategi att vara nyskapande. Barn och unga är en prioriterad målgrupp genom bland annat pedagogiskt arbete och medskapande aktiviteter. Verksamheten ska även arbeta konsultativt med branschdagar och workshops för aktörer inom det regionala musiklivet samt ex. samspelsaktiviteter. Nya samarbeten i regionen och stöd till nya unga arrangörer ska prioriteras i såväl planering som publikarbete. Samarbeten ska ske inom ramen för bl. a. MOTIL och Musik i Norr och samarbetet med Alva Kulturcentrum vid regionens sjukhus i Umeå, Skellefteå och Lycksele ska prioriteras.

Övriga fokusområden för orkesteravdelningen:

- Musikverksamheten ska fortsätta arbetet för framtida orkesterturnéer, inspelningsprojekt för fonogram samt lokala, regionala, nationella och internationella samarbeten.
- Verställande direktör, chefsdirigent samt orkesterchef ska aktivt arbeta för ökad extern finansiering och samproduktioner av beställningsverk och andra projekt.
- Orkesterchef och biträdande orkesterchef ska under 2025 aktivt fortsätta att arbeta med rekrytering av musiker till orkestern för att besätta vakanta tjänster.
- Symfoniorkestern ska fokusera på utveckling av pedagogiska projekt, med ex samspelskonserter tillsammans med bl. a musik- och kulturskolor samt särskolor i regionen.
- Säkerställa en långsiktig planering av orkesterns medverkan i produktioner i regionen med fokus på barn och unga.
- Stärka konsulentverksamheten med fokus på branschdagar, workshops och inspirationsdagar för regionens aktörer

Dans

Dansverksamheten ska genomföra dansprojekt och gästspel samt samproducerade produktioner. I samband med samproduktioner kan även residensverksamhet genomföras, antingen i Norrlandsoperans lokaler eller i regionen. Några av dansavdelningens produktioner ska framföras på Norrlandsoperans stora Scen. Gästspel av Norrdans är prioriterade inom ramen för samarbetet inom Norrlands nätverk för musikteater och dans (NMD).

Dansverksamheten har i uppdrag att arrangera turnéer i regionen där huvudfokus ska vara projekt riktade till barn och ungdom, gärna med medskapande inslag. Samarbeten i regionen sker i nära dialog med Dans i Västerbotten (DiV).

Lokala, regionala, nationella som internationella samarbeten är en förutsättning för hållbara samproduktioner och är ett värdefullt komplement till publikarbete. Danskunskapande samt processinriktade pedagogiska insatser och aktiviteter med fokus på publikutveckling är prioriterade insatser i arbetet.

Danskunskapande möten ska arrangeras mellan danskonstnärer och publik, såväl i workshops, community-projekt, öppna repetitioner som samtal. Lokala samarbeten och samarrangemang med föreningar ska utvecklas t ex kring social dans.

Norrlandsoperan ska fortsätta att vara en engagerad part Dansnät Sverige. Dessutom ska internationella nätverk som International Network for Performing Arts och European Dance Network samt kontakter till olika nordiska samarbetspartner utvecklas för utbyten och programarbete.

Up North – HipHop-satsningen för ungdomar ska fortsätta arrangeras med ett anpassat upplägg utifrån befintliga ramar med föreställningar, battle, workshopverksamhet och community-främjande insatser.

Ett mindre antal projekt ska digitaliseras och erbjudas publiken där det är publikt och ekonomiskt motiverat. Det digitala dans- och performanceutbudet har huvudfokus på danskunskapande aktiviteter i mindre skala.

Under 2025 ska hållbarhetsperspektivet beaktas för dansproduktioner.

Norrlandsoperan är huvudman för den regionala danskonsulentverksamheten Dans i Västerbotten och verksamheten ingår i Norrlandsoperans dansverksamhet och är placerad i produktion- och utvecklingsavdelningen. Dans i Västerbotten ska verka för att dans ges en större plats i invånarnas vardag med fokus på barn och unga samt öka kunskapen om danskonsten i regionen, vara ett stöd för dem som yrkesmässigt eller på fritiden vill arbeta med och för dansen samt bidra till att stärka dansens ställning.

Övriga fokusområden för dansavdelningen:

- Den konstnärliga ledaren för dans ska fortsätta arbeta strategiskt och aktivt med extern finansiering, samproduktion och samverkan lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Konst

Vita Kuben är Norrlandsoperans rum för ljudkonst i samarbete med Umeå kommun. Verksamheten ska genomföra utställningar eller motsvarande. Huvudfokus ligger på samtiden med konst av lokala, regionala, nationella och internationella konstnärer. Installationer och en del av den pedagogiska verksamheten genomförs i samarbete med konstenheten Umeå Kultur.-

Mål och indikatorer för 2025

Bilaga 1

Övergripande mål	Verksamhet	Indikatorer
Norrlandsoperan ska ta positionen som Sveriges modigaste operahus.	Konstnärliga ledare opera, dans, musik, orkester samt konst	Produktioner som initieras under 2025 ska bygga på NO:s vision om att vara modiga och utvecklingsdrivna
		Norrlandsoperan ska ha en bred repertoar som både innehåller verk från vår samtid och vår dåtid. Det ska finnas ett tydligt genusperspektiv i våra val av konstnärliga upphovspersoner och team.
Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang med samarbete och samproduktion i centrum.	Konstnärliga ledare opera och dans.	Kontinuerligt arbeta med att bygga nationella och internationella nätverk med andra operahus med mål att initiera framtida samproduktioner och hyra/sälja egna operaproduktioner
		Arbeta strategiskt och aktivt med extern finansiering, samproduktion och samverkan lokalt, regionalt, nationellt och internationellt
	Orkester och regional musik	Det regionala musikuppdraget ska i huvudsak utgå från Norrlandsoperans Symfoniorkester som med konserter, pedagogisk verksamhet och i andra projekt och i olika besättningar (orkester- eller kammarmusik) skall ha verksamhet i regionen.
	Teknik	Utveckla/ingå samarbeten med andra scenkosthus för att möjliggöra försäljning av tjänster från de tillverkande avdelningarna
Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken genom att skapa värde för en stor heterogen och nyfiken publik med fokus på barn och unga.	Marknad och kommunikation	Extern finansiering - Sponsring och donationer. Utöka samarbetet med näringslivet och övriga civilsamhället för att fånga upp nya publikgrupper, samt öka externa intäkter
		Publikarbete och pedagogiska insatser – publikutveckling. Fördjupa det strategiska arbetet för att locka en ny och större publik till Norrlandsoperan
Skapa en modern, effektiv och digitaliserad organisation	Produktion	Konstnärliga verksamheterna har i uppdrag att arrangera turnéer i regionen där huvudfokus ska vara projekt riktade till barn och unga, gärna med medskapande inslag.
		Bygga upp och implementera den nya produktionsavdelningen och ett nytt arbetssätt för produktionsplanering.
	HR	Fastställa en gemensam produktionshandbok
		Digitalisering av medarbetarinformation och lönerevision
	Administration & IT	Digitalisering av arbetsmiljöprocesser
		Driva arkiv- och förteckningsarbetet av produktionshandlingar (historiska och framtida) avseende handlingar både i pappers- och digital form.
	Ekonomi	Stärka organisationens motståndskraft mot cyberhot genom att införa och förbättra säkerhetspolicyer och processer.
		Upphandla och implementera ett nytt molnbaserat ekonomisystem som ska effektivisera bolagets ekonomiprocesser och dess arbetsflöden samt stödja ett arbetssätt som är digitalt och modernt
		Ombesörja att Norrlandsoperans avdelningar arbetar i enhetlig budgetmall som möjliggör smidig import till det nya ekonomisystemet.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Norrlandsoperan AB, org. nr 556529-6190

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Norrlandsoperan AB för år 2024.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Norrlandsoperan ABs finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Norrlandsoperan AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-19 och avser verksamhetsberättelse. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma

granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland

de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Norrlandsoperan AB för år 2024 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Norrlandsoperan AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets

organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda

ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Umeå den dag som framgår av vår elektroniska signatur

KPMG AB

Benjamin Henriksson
Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

MATS BENJAMIN HENRIKSSON

Auktoriserad revisor

Serienummer: 77d20be123de22[...]f3517df674e0f

IP: 62.119.xxx.xxx

2025-03-08 08:50:48 UTC



Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

50^{No}
1974-2024

Årsredovisning Norrlandsoperan 2024



No



This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F



VD har ordet

Året 2024 blev ett händelserikt år på Norrlandsoperan. 1974 beviljade staten första gången anslag till att bilda en musikteater i Umeå, vilket blev startskottet till det som idag är Norrlandsoperan. I augusti 2024 kunde operahuset därför fira 50-årsjubileum med två gratisevenemang för Umeåborna. Vid *NO i Parken* mötte symfoniorkestern tillsammans med solister, dansare och konferencier Dan Turdén ca 2 000 i publiken i Rådhusparken en underbar solig sommar dag och veckan därefter bjöd Norrlandsoperan in till öppet 50-årskalas i operahuset. Det blev ett härligt kalas med många nyfikna familjer, unga och äldre besökare som fick uppleva scenkonst på alla scener och även guidade turer bakom scenerna. Med dessa två inbjudande evenemang var säsongen 24/25 i gång och publiktillströmningen under resten av hösten har varit över all förväntan.

Norrlandsoperans styrelse gav hösten 2022 dåvarande VD i uppdrag att göra en genomlysning av organisationen som skulle leda till en omorganisation samt kostnadseffektivisering motsvarande 5 Mkr kronor. Genomlysningen genomfördes 2023 och under 2024 skulle omorganisationen beslutas och drivas igenom. Det har varit omvälvande att genomgå denna större organisatoriska förändring och 2024 präglades därför av ökad samverkan, information och dialog mellan ledning och medarbetare. Alla parter har tillsammans bidragit till att Norrlandsoperan nu har fått en ekonomi i balans och kan se fram emot några år av arbetsro. Fokus kommande år kommer att vara på Norrlandsoperans nya produktionsavdelning som lanseras 1 januari 2025 – en avdelning som ska jobba för

större synergi mellan konstformerna och öka den regionala närvaron.

Under 2024 intensifierades arbetet med att hitta en ny restauratör till Norrlandsoperan. Förhoppningen är att en ny restaurang kan öppna under våren 2025.

Samarbeten är framtiden. Norrlandsoperan har inlett samarbeten med både Malmö Opera och Folkoperan kring operaproduktion. Dessutom läggs just nu tid och resurser på internationella samarbeten i framtiden. Med fortsatta ökade ekonomiska utmaningar framöver kommer nationella och internationella samarbeten, med möjlighet att dela kostnader, vara en viktig faktor.

När jag nu som nytillträdd VD ska sammanfatta min första årsredovisning är det med en stolthet över Norrlandsoperans fantastiska medarbetare. Det finns ett engagemang och en kunskap utöver det vanliga som gör att jag med stor tillförsikt ser fram emot kommande år på Norrlandsoperan. Dessutom gör den publiktillströmning vi har upplevt under 2024 att jag starkt tror på människans behov av att få uppleva scenkonst. Dans, musik och opera berör oss på ett sätt som inget annat kan. Därför ska vi fortsätta presentera modig och spännande scenkonst på alla våra scener för nyfikna människor i alla åldrar.

Helle Solberg
Verkställande direktör

Innehåll:	
VD har ordet	3
Opera	4
Musik	6
Dans	10
Konst	12
Publik	14
Organisation & arbetsmiljö	16
Förvaltningsberättelse	20
Norrlandsoperan i siffror	24
Resultaträkning	30
Balansräkning	31
Kassaflödesanalys	33
Noter	34
Fakta	40

50
1974-2024



Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.



Opera

2024 inleddes med den tredje och avslutande produktionen i en rad av samtida operor: *Stolthet och fördom* från 2013 av Sofia Fredén och Daniel Nelson baserad på Jane Austens roman med samma namn. Produktionen möttes av varma recensioner och var en publiksuccé som inte bara lockade vana operabesökare utan även många förstagångsbesökare. Hösten präglades av Norrlandsoperans 50-årsjubileum där den första operan som spelades under namnet Norrlandsoperan, *Italienskan i Alger* av Rossini åter blev en del av sångsrepertoaren. Även den togs emot av en entusiastisk publik och biljettförsäljningen översteg målen med råge.

Stolthet och fördom arrangerades för Norrlandsoperans Symfoniorkester (NOSO) av David

Björkman och spelades med full orkester i Umeå och i verkets originalbesättning på turné. Björkman var även dirigent för produktionen som regisserades av Clara Svärd. För scenografi och kostymdesign samt ljusdesign svarade Marika Feinsilber respektive Anna Wemmert Clausen. De övervägande unga rollerna i dramat spelades av bl. a. Jessica Elevant, David Risberg, Ingrid Berg, Fabian Döberg och Amie Foon.

Den tyske Rossiniexperten Nikolas Nägele fick som dirigent för



Italienskan i Alger tillsammans med regissör Natalie Ringler, scenografi- och kostymdesigner Nina Fransson och ljusdesigner Torben Lendorph, mejsla fram en fartfylld och humoristisk operakomedi där originalets handling flyttats till Västerbottens inland. På scenen syntes en internationell ensemble av sångare: Sidsel Aja Eriksen och Denise Beck från Danmark, Henri Uusitalo från Finland, Vassilis Kavayas från Grekland, Minsoo Ahn från Sydkorea och Markus Schwartz samt Susanna Levenon – båda från Sverige men med finskt påbrå.

I december inleddes en ny jultradition på Norrlandsoperan då pianisten och repetitören Jonas Olsson framförde Olivier Messiaens drygt två timmar långa solopianostycke *20 betraktelser över Jesusbarnet*.

Samarbeten & samverkan (inkl. NMD)

I augusti gjorde operaproduktionen *Adriana Mater* från 2023 ett bejublat gästspel på internationella operafestivalen i Savonlinna. Sammanlagt 80 personer från Norrlandsoperan; solister, NOSO och produktionsteknisk personal genomförde gästspelet. Under våren turnerade Norrlandsoperan även med *Stolthet och fördom* i regionerna anslutna i Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans, NMD. Produktionen spelades i Sundsvall, Östersund, Härnösand, Luleå och Skellefteå.

I samarbete med Musikhögskolan i Piteå har den första kullen studenter börjat utbildningen Operastudio Norrlandsoperan. Under hösten har de genomfört en mock audition och masterclass i Norrlandsoperans regi.

Till Norrlandsoperans 50-årskalas den 24 augusti bidrog operaavdelningen med akterna

Wuthering Heights – en liggande operameditation, barnoperan *Hamlet*, balkongsång ur *Italienskan i Alger* och operaquiz.

I5 och I6 oktober gästspelade traditionsenligt Piteå Kammaropera på Norrlandsoperan, detta år med det genreblandade verket *Virginia Wolff*. Förutom medverkan i Norrlandsoperans operaproduktioner har operasångerskan Susanna Levenon presenterat merparten av NOSO:s konserter.

Prioriterade målgrupper, publikarbete & pedagogiska satsningar

I april och maj turnerade den sceniska konserten *Trallande troll* för lågstadiel elever i region Västerbotten. Konserten var ett koncept framtaget av de medverkande: mezzosopran Amie Foon och pianisten Jonas Olsson. Handlingen

kretsade kring trollen Nynna och Plinks kärleksbestyr.

Norrlandsoperans ungdomskör samarbetade för andra året i rad med Härnösands Folkhögskolas operautbildning. Resultatet var operakollet *I6 roller söker en opera* där ungdomskören fungerade som operakör. Tillsammans med Norrlandsoperans barnkör bjöd de även på en vårkonsert 30 maj där Amie Foon medverkade som solist och presentatör. På konserten uruppfördes Andrea Tarrodis *Tre poem* som en del av projektet *Sjungande barn* som barn- och ungdomskörerna varit en del av.

Till både *Stolthet och fördom* samt *Italienskan i Alger* har Norrlandsoperan i samarbete med Folkuniversitetet anordnat två uppskattade föreläsningar. Den första handlade om subkulturen kring Jane Austens roman och hölls av litteraturvetarna Heidi Hansson, Maria Lindgren och Annette Svensson. Den andra stod Hanna Söderlund för och temat var humor.



This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

Musik

Norrlandsoperans Symfoniorkester

Under 2024 har Norrlandsoperans Symfoniorkester fått möjligheten att välkomna Eduardo Strausser som ny chefsdirigent. Symfoniorkestern har genomfört tio st abonnemangskonserter under året som har varit välbesökta av en stor och entusiastisk publik. Programmen har varit varierade med både nyskrivna och traditionella verk och har även bjudit på en variation av solister där spännvidden och kvaliteten varit hög.

David Kadouch, Senja Rummu-kainen, Ilya Gringolts och Katarina Barruk kan nämnas som några av solisterna som gästade Symfoniorkestern under 2024. Året har även bjudit på en nyskriven komposition som hade Sverige-premiär på just Norrlandsoperan – Lotta Wennäkoskis komposition för violin och orkester.

Under ett spelår omformas symfoniorkestern emellanåt till

ett operakapell och spelar på de operor som sätts upp på Norrlandsoperan. Mellan abonnemangskonserter och operaföreställningar har symfoniorkestern bjudit in till en rad varierade produktioner där bland annat familjekonserter, kammarmusik och crossoverproduktioner stått på agendan. Sammantaget visar Norrlandsoperans Symfoniorkester på en stor musikalisk bredd som håller mycket hög nivå.

2024 har bjudit på många olika insatser i form av konserter, föreställningar, workshops, samarbeten, gästspel och mycket mer därtill. Norrlandsoperans musikavdelning ger hela region Västerbotten ett högkvalitativt och varierat utbud som vänder sig till en bred publik.



This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

Regionalt musikuppdrag

I det regionala uppdraget har musikavdelningen lagt stort fokus på en bred variation av genrer och artister. Ett par artister värda att nämna är Eric Bibb, den Grammy-prisade bluesveteranen som turnerade med sitt band i sex olika kommuner. Eric Bibb slog publikrekord på flera av orterna. Lisa Miskovsky genomförde också en turné i sex olika kommuner i Västerbotten, även hon hade höga publiksiffror under sin turné.

Förutom att kontraktera och skicka ut artister i länet så stöttar Norrlandsoperan en rad olika festivaler som arrangeras runt om i Västerbotten. Umefolk i Umeå, Vindelfjällens Kamarmusikfestival i Ammarnäs, Burträsksvängen i Burträsk, Umeå Jazzfestival i Umeå, Midnight Light i Vilhelmina och SjungarFolk i Vindeln.

Prioriterade målgrupper, publikarbete & pedagogiska satsningar

En viktig och prioriterad målgrupp för musikavdelningen är barn- och unga. Här har en rad olika satsningar genomförts under året.

Rösträtt! En föreställning som genomförs i en så kallad workshop där sångerskan Kristina Sturk sjunger tillsammans med pedagoger och barn. Detta i syfte om att inspirera till mer sång i den dagliga verksamheten på förskolorna.

Projektet **Maxat** (mobiltelefonorkestern), finansierat av Kulturrådet, är inne på sitt andra år. Mobiltelefonorkestern har turnerat i fem kommuner i

Västerbotten och har spelat med elever från högstadiet, gymnasiet och Umeå Universitet. Totalt har 525 deltagare spelat med mobiltelefonorkestern.

Även symfoniorkestern har genomfört pedagogiska produktioner såsom samarbetet med Kungliga Musikhögskolan och Piteå Musikhögskola där studerande kompositörer skriver musik till orkestern och dirigentelever dirigerar konserterna. Därtill genomför symfoniorkestern de årliga samspelsdagarna tillsammans med kulturskolor från Västerbotten. Dagarna avslutas med två gemensamma konserter i konsertsalen. Totalt har symfoniorkestern nått över 2 700 barn under 2024.



This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.
Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

Dans



Dansåret 2024 inleddes med den kanadensiska gruppen Le Patin Libre som skapat en helt egen genre av moderna dansföreställningar på is. Deras föreställning *Murmuration* skulle sedan åkt vidare till Lycksele, vilket tyvärr fick ställas in på grund av den stränga januarikylan. Våren avslutades med ett unikt gästspel av Kungliga Baletten och Alexander Ekmans *Midsommarnattssdröm*.

I november gästade flamenco-drottningen Rocio Molina Norrlandsoperan med föreställningen *Impulso* som framfördes tillsammans med tre musiker. Tre sinsemellan väldigt olika föreställningar som lockade en stor och entusiastisk publik. Året bjöd på ytterligare tolv dansföreställningar för vuxna och fyra för barn samt vårt årliga Hip Hop event Up North med battles, workshops och

föreställningar som varje år lockar ett stort antal deltagare och publik.

Dansavdelningens arbete bygger på samarbeten och bland årets föreställningar kan särskilt nämnas det nära samarbetet med Västerbottens museum och den koreograferade utställningen *Vi rör oss mot slutet* av Umeåbaserade koreografen Hagar Malin Hellkvist Sellén.

Samarbeten & samverkan

2024 års största samarbete var EU-projektet ATTITUDES, där Norrlandsoperan är leading part. Genom produktioner och olika insatser stärks hip hop och street-dance som scenkonst.

Norrlandsoperan är en aktiv part i Dansnät Sverige och samarbetar med flera internationella nätverk som Aerowaves och Nordic Next. Inom ramen för Norrlands nätverk för Musikteater och Dans (NMD) presenteras årligen två produktioner med Norrdans från Härnösand, 2024 visades *One One* samt *Shoegaze*. Norrlandsoperan har ett gott danssamarbete med Umeå teaterförening och samarrangerar varje år ett antal föreställningar.

Under slutet av 2024 inleddes ett arbete tillsammans med Sara Kulturhus och Västerbottens-teatern för att ta fram en överenskommelse kring regelbundna dansgästspel i Skellefteå. Samarbetet beräknas komma igång under 2025. Norrlandsoperan är en av landets största och viktigaste aktör i den svenska dansinfrastrukturen av samproduktioner och residens. Samproduktioner sker i ett flerdårigt flöde av förberedelser-genomförande-fortsatt liv. Av de föreställningar som presenterades 2024 var Norrlandsoperan samproducenter till sju, varav två för barn och unga. Under året förbereddes sampro-

duktioner som kommer att visas 2025–2026 samtidigt som flera tidigare genomförda samproduktioner fortsätter att spelas runt om i världen.

Regionalt dansuppdrag – Dans i Västerbotten

Dans i Västerbottens (DiV) uppdrag är att stärka och utveckla danskonsten i regionen med särskilt fokus på barn och unga, utövare och arrangörer. Verksamheten är omfattande och en lång rad aktiviteter genomförs i hela länet; turnéer av produktioner för barn och unga, workshops och koreografitävlingar för ungdomar, fortbildning och stöd till konstnärlig utveckling för regionens yrkesverksamma, med mera. 2024 genomförde DiV två samproduktioner för den yngre publiken; *BUBBLAN* av Emelie Boman och *Verkligheten är rund* av Johanssons Pelargoner och dans. Båda hade sina premiärer på Norrlandsoperan för att sedan turnera vidare i länet. En annan höjdpunkt var projektet *Koreoteket*, där koreografen Hagar Malin Hellkvist Sellén arbetade i residens på bibliotek i Vännäs, Vännäsby och Åsele. Tillsammans med besökare och bibliotekspersonal undersöktes nyfiken vad koreografi kan betyda i nya sammanhang. Arbetet

resulterade bland annat i en uppskattad fotoutställning på Vännäs bibliotek. Nätverket Nordic Regional (net)working är ett samarbete mellan DiV, Danscentrum Norr och Regionala danscentret i Österbotten som under året resulterat i workshops, nätverksträffar och residens på olika platser i de båda länen.

Prioriterade målgrupper, publikarbete & pedagogiska satsningar

Genom en blandad repertoar av hög kvalitet vill Norrlandsoperan locka många människor med olika intressen och bakgrund att upptäcka danskonsten. Genom olika danskunskapande aktiviteter fördjupas publikens upplevelser. Exempel på sådana aktiviteter 2024 är workshops med gästande koreografer och dansare som erbjuds till skolelever och andra intresserade i olika åldrar. Introduktion erbjuds till varje föreställning, i vissa fall även fysiska introduktioner där publiken själv fick prova på rörelser från föreställningen. Syntolkning erbjuds till fyra föreställningar. Våren 2024 genomfördes även en serie lunchsamtal som på olika sätt kretsade kring hållbar utveckling, kopplade till några av vårens föreställningar.



Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.



Konst



Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Vita kuben är ett samarbete mellan Norrlandsoperan och Umeå kommun. Verksamheten består av utställningar och samarbetsprojekt. Målet är att ge plats för olika konstnärliga uttryck, skapa nya möten, samt väcka frågeställningar kring konstnärliga och andra aktuella frågor med fokus på video och ljudinstallationer.

Vårens program hade ett nordiskt filmtema och först ut var den Köpenhamnsbaserade konstnär- och designduon Wang & Söderström med sin animerade film *Rehousing Technospere*. Till utställningen kopplades en föreläsning på Designhögskolan. Denna film följdes av en finsk film: *A View from the Other Side* av

den finska duon IC98. I samarbete med Folkets bio visades sedan filmen *Soviet Barbara* av och med den isländska konstnären Ragnar Kjartansson. I samband med filmvisningen bjöds Lusine Djanyan från Pussy Riot in för ett publik-samtal både på Folkets bio och på Konsthögskolan. Våren avslutades med en utställning med studenter från BA3 på konsthögskolan som visade små arbeten i utställningen *I det lilla formatet*.

För höstens program bjöds den österrikiske curatören Georg Weckwerth in att curera två utställningar. Sabine Groschup visade installationen *MC und des Pudels Charme* om Maria Callas och hennes förhållande till sina pudlar som hon uppskattade mer

än mänskliga kontakter. I Vita kuben visades en omfattande utställning *Cage without Cage* utformad som en hyllning till John Cage. Operans disklavier installerades under den första halvan av perioden. Till den andra utställningen bjöds den 94-årige poeten/konstnären/tonsättaren Gerhard Rühm in med ett ljudverk och 24 grafiska scores i utställningen *24 Favorite Works*.

Samtidigt i foajén visades umekonstnären Fanny Carinas dotters fotoinstallation *Pölar*. Under Norrlandsoperans 50-årsjubileum var det många som hittade in i Vita kuben och Sabine Groschup genomförde en liten publikhappening med 89 personer i publiken.



Publikarbete & pedagogiska satsningar

Alla utställningar har inletts med en publik presentation av den aktuella konstnären och ett öppet samtal med besökare. Tre föreläsningar har hållits på konstnärligt campus samt några visningar för mindre grupper. Därutöver samtal på Folkets bio med Pussy Riot-medlemmen Lusine Djanyan och två öppna workshops med årets laspistipendiater med tema lokal mat.



Publik

Årets publik omfattade hela spannet från barn och ungdomar till kvinnor och män över 75 år. Norrlandsoperan har gjort flera satsningar för att nå den prioriterade målgruppen barn och unga, bland annat genom konserten *Orkestern i fokus*, påsklovsworkshops med hiphop, den interaktiva dansföreställning *BUBBLAN* i Döbelns park och *Höstlovsconsert*. Evenemangen har varit välbesökta och uppskattade och är för många deras första möte med Norrlandsoperan. *SM i Breaking* genomfördes på Norrlandsoperan för utsålt hus.

Årets operor *Stolthet och fördom* och *Italienskan i Alger* hade välbesökta salonger (91% resp. 80% beläggning) och den feedback som strömmat in från publiken har övervägande varit

mycket positiv. Andra publiksuccéer var isdansföreställningen *Murmuration* som spelades på Visionite Arena under årets kallaste dag, crossoverkonserten *The DNA of Dance Music* och Kungliga balettens gästspel med Alexander Ekmans *Midsommarnattsdröm*.

Jubileumssäsongen 24/25 inleddes i augusti med två stora publiksatsningar: *NO i Parken* och *Norrlandsoperans 50-årskalas*. De två evenemangen var lyckade både sett till publikrespons och antal besökare, varav en hel del var förstagsbesökare. Under hösten var Norrlandsoperan värd för *SM i Breaking* och hade fullt hus under hela helgen. Konserten *Katarina Barruk möter Norrlandsoperans symfoniorkester* var utsåld i Umeå, för att sedan åka

på turné bland annat till Luleå och Bodø. I slutet av november gästades Norrlandsoperan av en av vår tids stora flamencostjärnor – Rocio Molina – med föreställningen *Impulso*, vilken var slutsålt och möttes av stående ovationer.

Särskilda satsningar under året: en ny målgruppsanpassad och användarvänlig hemsida lanserades och ett nytt samarbete "Ta tåget till operan" med Vy och Norrtåg inleddes – för att underlätta för inresande publik i regionen att ta sig till och från operan på ett klimatsmart sätt. Slutet av året var startskottet för Norrlandsoperans varumärkeskampanj "Jag är NO", en kampanj som Norrlandsoperan ämnar fortsätta att kommunicera och utveckla kommande år.

Norrlandsoperan i media

Under 2024 omnämndes Norrlandsoperan i totalt 330 tidningsartiklar online, samt inslag i radio och TV, 1 300 inlägg i sociala medier, där 97% av det publicerade innehållet var positivt eller neutralt. De mediala höjdpunkterna handlade om 50-årsjubileet, om aktuella operauppsättningar samt om dans och orkester.

Uppsättningen av *Stolthet och fördom* under våren fick nationellt genomslag och hyllades av recensenter: "Norrlandsoperan får till en riktig hit med *Stolthet och fördom*" summerade Svenska Dagbladet och Folkbladet skrev "Premiären av Jane Austens *Stolthet och Fördom* hyllades med stående ovationer och kraftigt, ihållande applåder som aldrig ville ta slut". Höstens

operaproduktion *Italienskan i Alger* omnämndes inför premiären bland annat genom ett stort inslag i Kulturnytt i P1 med intervjuer kopplade till 50-årsjubileet samt operaproduktionen. Premiären summerades av Västerbottens-Kuriren som "En snygg och snabbfotad uppdatering" och "en fullträff" av Folkbladet.

Säsongsprogrammet med konserter av Norrlandsoperans symfoniorkester täcktes löpande av lokalmedia.

Sociala medier – Norrlandsoperan fick totalt 1 318 nya följare och publicerade under året totalt 201 inlägg i Meta (Facebook och Instagram) och 8 på LinkedIn, där 97% av responsen var positiv eller neutral.



Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Organisation & arbetsmiljö

Organisation

VD Helle Solberg beslutade den 11 september 2024 om en ny ramorganisation för Norrlandsoperan som ska träda i kraft i januari 2025. Beslutet är en anpassning av den organisation som avgående VD Erik Mikael Karlsson presenterade i januari 2024. Bakgrund till beslutet är det uppdrag som Norrlandsoperans styrelse beslutade 2022-09-23 och 2023-03-28, översyn av Norrlandsoperans organisation och inriktning.

I den nya organisationen bildas en produktionsavdelning som samlar alla producenter under en produktionschef. I den nya organisationsstrukturen ersätts befattningarna danschef och operachef med konstnärliga

ledare för respektive område och rollerna kommer inte att innebära något personalansvar.

Till styrelsens uppdrag om översyn av organisation följde även ett uppdrag om kostnads-effektiviseringar på 5 Mkr. För att planera den nya organisationen och genomföra effektiviseringar tog ledningsgruppen fram en *Färdplan mot 2025* med ett antal aktiviteter som skulle genomföras under året och arbetet fortsätter även under 2025 – 2026. Etapp 1 av färdplanen resulterade i kostnadseffektiviseringar på c:a 3 Mkr som bl.a. består av indragen tjänst gällande vice VD, vakanshållningar, effektiviseringar inom avdelningar och minskning av resor och andra driftkostnader.



Samverkan

Norrlandsoperans samverkansgrupp, tillika skyddskommitté, har haft en central roll i arbetet med den nya organisationen och färdplanen. Samverkansgruppen har haft ökat antal möten under våren och ledningen har genomfört regelbundna personalmöten för att informera alla medarbetare. Risk- och konsekvensbedömningar har genomförts av berörda avdelningar, ledningsgruppen och skyddsombuden. Handlingsplaner enligt arbetsmiljökraften är upprättade. Lönekartläggning och lönerrevision har genomförts enligt gällande lagkrav och centrala avtal.

Kompetensförsörjning

Under året har kompetensförsörjningsarbetet varit aktivt. I mars tillträdde ny kommunikationschef och i maj tillträdde

ny VD, ny orkesterchef och ny HR-chef. Under hösten rekryterades produktionschef internt för att tillträda och leda den nya produktionsavdelningen från januari 2025.

Stort fokus har varit att bemanna orkestern som har haft många vakanser. Av totalt 47 tjänster för tillsvidareanställda musiker är nu 40 tillsatta. Nästa år startar flera nya medarbetare sina provår. Därtill pågår ett arbete för tillsättning av konsertmästare och fortfarande behöver Norrlandsoperan rekrytera musiker och solister tidsbegränsat till olika konserter/föreställningar. Rekryteringsarbetet måste i hög grad ske både nationellt och internationellt. Orkestern består nu av nationaliteter från tolv länder.

Även den tekniska avdelningen har haft utmaningar med kompetensförsörjningen. Det är bl.a. svårt att rekrytera utbildade belysningsmästare vilket kräver en bredare sökning både nationellt och internationellt.

Kompetensutveckling

För att förbereda medarbetarna som ska ingå i den nya produktionsavdelningen har en serie workshops genomförts under ledning av VD. I juni påbörjades insatsen och medarbetare från Kungliga Operan höll i den första workshopen då de redan etablerat det arbetssätt som är tänkt att implementeras på Norrlandsoperan.



This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F



Arbetsmiljö och hälsa

Under året har det skett ett aktivt arbetsmiljöarbete. Såväl den fysiska som organisatoriska och sociala arbetsmiljön har följts upp på de olika avdelningarna och av skyddskommittén. På teknikavdelningen har företagshälsovården anlitats för att se över ergonomi och lämnat en rapport med förslag på förbättringar som ska implementeras. I september genomfördes den årliga psykosociala medarbetarenkäten och i november redovisades resultatet. Några frågeområden valdes ut för att arbetas vidare med på avdelningsnivå och uppföljning sker under 2025.

Utbildningar som genomförts under året inom arbetsmiljö och hälsa är arbetsmiljöutbildning för chefer samt HLR-utbildning för

medarbetare i publiknära verksamheter. Därtill har dokumentet för arbetsmiljödelgering uppdaterats och förtydligats.

Det uppskattade friskvårdsavtalet har förlängts och detta gäller även erbjudandet om förmånscyklar. I maj stod Norrlandsoperan för anmälningsavgiften för de medarbetare som anmälde sig till Blodomloppet.

Jämställdhet och mångfald

Av totalt 95 tillsvidareanställda är 54 % kvinnor och 46 % män. I ledningsgruppen har antalet kvinnliga chefer ökat under 2024 och könsfördelningen i ledningsgruppen var vid årets utgång 7 kvinnor och 2 män.

Norrlandsoperan verkar lokalt, regionalt, nationellt och interna-

tionellt vilket också syns i samsättningen av medarbetare. Exempelvis består orkestern idag av nationaliteter från 12 länder. Norrlandsoperans verksamhet präglas av många samarbeten både nationellt och internationellt och har ett brett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv.

Tillgänglighet

Tillgänglighetsarbetet omfattar frågor och åtgärder som rör tillgänglighet, mottagande och bemötande av människor med olika behov och bakgrund. Arbetet beaktas i såväl konstnärligt målarbete, processarbete och publikarbete och är ständigt pågående både internt och för publik. Norrlandsoperan arbetar kontinuerligt efter framtagna policys och handlingsplaner inom mångfald, bemötande, jämställdhet och tillgänglighet.

Under 2024 fortsatte Norrlandsoperan arbetet med ökad tillgänglighet för personer med synnedsättning genom syntolkning av föreställningar i samarbete med Synskadades Riksförbund och Umeå Teaterförening. Åtta dans- och operaföreställningar syntolkades och hade totalt 46 besökare.

Hållbarhet

I maj genomfördes, tillsammans med Västerbottensteatern, en inspirationsdag på temat hållbar teaterproduktion med inriktning mot tillverkning och produktion. Ett av syftena med dagen var att skapa nätverk mellan teatrar med tillverkning för att dela idéer och erfarenheter. Under dagen introducerades The Theatre Green Book av dess grundare Paddy Dillon och föreläsningar hölls av företrädare från National Theatre Scotland och Riksteatern.



Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F
This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.



Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktör avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2024, bolagets 50:e verksamhetsår.

Ägarförhållanden, koncernstruktur & styrelsens säte

NorlandsOperan AB, org.nr 556529-6190, ägs av Umeå kommun via Umeå Kommunföretag AB org. nr 556051-9562 med 40% och Region Västerbotten org.nr 232100-0222 med 60%. Styrelsen har sitt säte i Umeå kommun, Västerbottens län.

Ägardirektiv & verksamhet

NorlandsOperan AB:s övergripande styrdokument utgörs av bolagsordning, ägardirektiv, samt Region Västerbottens generella ägardirektiv som gäller för regionens hel- och majoritetsägda bolag.

NorlandsOperan AB ska enligt ägardirektivet bedriva opera- musik- och dansproduktion samt

erbjuda konstatställningar, pedagogisk verksamhet och konsulentinsatser inom scenkonst, musik och dans. Verksamhet ska kännetecknas av hög konstnärlig kvalitet, mångfald, jämställdhet, attraktionskraft och tillgänglighet. Bolaget ska verka för att en bred allmänhet kan ta del av verksamheten i syfte att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Norrlandsoperan har ett brett uppdrag och en publik som spänner från ung till gammal i hela Region Västerbotten. Målgruppen barn och unga är prioriterad liksom utveckling av pedagogisk verksamhet inom scenkonst, musik och dans. Norrlandsoperan innehar huvudmannaskapet för den regionala danskonsulentverksamheten – Dans i Västerbotten – och ska vara en aktiv part i utvecklandet av Norrlands nätverk för musikteater och dans (NMD).

Det kommunala ändamålet & befogenheterna

I bolagsordningen (fastställt av Regionfullmäktige 210622) framgår att ändamålet med Norrlandsoperan AB:s verksamhet är att ge medlemmarna

i Umeå kommun och Region Västerbotten tillgång till ett brett kulturutbud samt bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Det framgår även att bolagets ska iakta god ekonomisk hållning och bedrivas inom de kommunala befogenheterna 2 kap. kommunallagen (2017:725): principen om kommunala angelägenheter, lokaliseringsprincipen, självkostnadsprincipen, förbudet mot vinstsyftande näringsverksamhet och förbudet mot stöd till enskild. Kärnverksamheten ska vara fri och oberoende i politiskt, vetenskapligt, kulturellt och konstnärligt hänseende.

Norrlandsoperans verksamhet har under 2024 i huvudsak bedrivits i Umeå kommun och Västerbottens län och samverkan har under året skett, i någon form, med länets alla 15 kommuner. Samverkan och samarbete har även bedrivits med liknande verksamheter utanför länets och landets gränser då det har bidragit till att utveckla och bredda Norrlandsoperans verksamhet. Avtal och samarbeten har genomgående ingåtts på affärsmässiga grunder och med lika villkor för alla och inköp har gjorts utifrån bolagets upphandlingsregler.

God ekonomisk hushållning har iakttagits och löpande redovisning, dialog och avrapportering har skett till styrelsen gällande bolagets ekonomiska situation.

Under året har inga åtgärder vidtagits eller beslut fattats som inte omfattas av det ändamål som anges i Norrlandsoperans bolagsordning eller som inte är förenligt med de kommunala befogenheter som utgör ramen för Norrlandsoperans verksamhet.

Intern kontroll

Norrlandsoperans styrelse beslutade 23-09-29 om en internkontrollplan gällande för hösten 2023 och för hela 2024. Planen hade tagits fram efter genomförd riskanalys och fyra områden valdes ut för kontroll och åtgärd vilket har arbetats med under året:

- Lågkonjunktur och inflation - översyn och anpassning av organisation.
- Budget i balans - risk för minskade anslag och biljettintäkter.
- Informations säkerhet - risk för IT-haveri eller bedrägeri som kräver ökad säkerhetsnivå.
- Upphandling - säkerställa att LOU beaktas vid upphandling och inköp för kvalitetssäkring och lagefterlevnad.

Uppföljning och återrapportering av internkontrollplanen genomfördes i sin helhet på ordinarie styrelsemöte 24-12-06 i framtagna internkontrollrapport. Rapporten har också delgetts ägarna i samband med årsbokslutsrapportering för 2024. Vid samma möte beslutade styrelsen om en Internkontrollplan för 2025 som kommer följas upp och återrapporteras vid styrelsens möte i december 2025.

Vision & mål

Norrlandsoperans styrelse fastställde 21-09-17 Vision & mål för Norrlandsoperan för 2022-23 som reviderades 22-09-23 till att gälla även för 2024.

Verksamhetsplan för 2024 antogs av styrelsen 2022-09-23. Ett addendum med beskrivning av det regionala uppdraget för 2024 beslutades på efterföljande möte 22-06-12.

Vision

Norrlandsoperans vision är:

"Norrlandsoperan – Sveriges ledande spelplats för nyskapande scenkonst"

Mål

Norrlandsoperans fem övergripande mål för år 2024 tar sin utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv och regionens kulturplan – ska genomsyra all verksamhet i företaget.

- Norrlandsoperan ska vara ett nyskapande och modigt scenkonsthus som speglar samtiden och påverkar framtiden.
- Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang och verksamheten ska kännetecknas av en mycket hög konstnärlig kvalitet.
- Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken samt utveckla det digitala erbjudandet.
- Norrlandsoperans verksamhet ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.
- Norrlandsoperan ska prioritera och utveckla verksamheten för barn och unga.



This file is sealed with a digital signature.
 The seal is a guarantee for the authenticity
 of the document.
 Document ID:
 53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

Måluppfyllelse 2024

Norrlandsoperan ska vara ett nyskapande och modigt scenkonsthus som speglar samtiden och påverkar framtiden.

Norrlandsoperan fortsatte våren 2024 med att presentera nyskriven opera, *Stolthet och fördom* av Daniel Nelson från 2013 i arrangemang av David Björkman för stor symfoniorkester. Operan gick även på turné i norra Sverige.

Norrlandsoperans symfoniorkester upprätthöll målet att beställa verk till 50% komponerat av kvinnliga tonsättare bl.a. uruppfördes musik av tonsättare som Lotta Wennäkoski.

Hösten 2024 bjöd på en symfonisk turné i norra Skandinavien med chefdirigent Eduardo Strausser, Norrlandsoperans Symfoniorkester samt den samiska sångaren och låtskrivaren Katarina Barruk som för första gången framförde sin musik på Umesamiska tillsammans med en orkester.

Norrlandsoperans dansscen har under 2024 fortsatt vara en av Sveriges viktigaste spelplatser för moderna dansuttryck och den har gästats av både svenska och internationella koreografer och danskompanier som Elina Pirinen med *Mortal Tropical* och Hagar Malin Hellkvist Selléns *Vi rör oss mot slutet*. Ett antal nyskapande projekt som Koreoteket, rörelse och koreografi på biblioteken genomfördes under 2024 för att stärka och skapa nyfikenhet kring dansen i regionen.

Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang och verksamheten ska kännetecknas av en mycket hög konstnärlig kvalitet.

Norrlandsoperan är hela norra Sveriges operahus och den största kulturaktör i området. Genom Norrlandsoperans Symfoniorkesters konsertserie på Kulturhuset Sara i Skellefteå har Norrlandsoperan etablerat ytterligare en scen för symfoniorkestern i regionen.

Största delen av verksamheten genomförs utanför operahuset i Umeå och genom projekt som Arctic Music Circles och turnéverksamheten genom nätverket NMD uppfyller Norrlandsoperan sitt regional, nationala och internationella uppdrag.

Som ett kännetecken på den höga konstnärliga kvaliteten blev Norrlandsoperan inbjuden till den internationella operafestivalen i Savonlinna augusti 2024 med produktionen av operan *Adriana Mater*.

Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken samt utveckla det digitala erbjudandet.

Norrlandsoperan firade 2024 sitt 50-årsjubileum och bjöd Umeåpubliken på två gratis evenemang i augusti månad. Dels NO i Parken med ca 2 000 besökare samt ett 50-årskalas i operahuset med 1 300 besökare där många var förstagångsbesökare.

Under 2024 genomfördes många projekt i samarbete med lokala arrangörer i alla länets kommuner med syftet att öka kunskapen om konstformerna samt bredda publiken.

Norrlandsoperan gjorde under året tio digitala sändningar av dansföreställningar/workshops samt fyra livesändningar av opera och konserter via Sveriges Radio.

Norrlandsoperans verksamhet ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.

Norrlandsoperans hållbarhetsarbete startades upp maj 2024 med en inspirationsdag tillsammans med Västerbottenteatern. Arbetet fortsätter nu med Theatre Green book och Green orchestra guide som underlag.

Fokus på jämställdhet bland konstnärliga team och upphovspersoner har betytt att Norrlandsoperan har ökat jämställdhetsstatistiken under 2024. T.ex. har symfoniska verk under året beställts av 50% kvinnor och män. Under 2024 syntolkades åtta föreställningar.

I arbetet med att tillgängliggöra Norrlandsoperan och skapa kunskap om konstformerna har ett antal projekt som Maxat, PPP (People Power Partnership), Attitudes och Rail2dance genomförts.



Norrlandsoperan ska prioritera och utveckla verksamheten för barn och unga.

Norrlandsoperan har fortsatt fokus på barn och unga. Under 2024 genomfördes sju dansturnéproduktioner i regionen, samt Up North-helg, EU-projektet Attitudes och SM i Breaking.

En operaturné för barn och unga genomfördes under våren 2024 och Norrlandsoperans barn- och ungdomskör medverkade i produktionen Majas Alfabetsånger samt julkonserter och en egen konsert.

Norrlandsoperans symfoniorkester framförde skol- och familjekonserter, och samarbetade med både dirigent- och kompositionsstudenter från musikhögskolorna. Symfoniorkestern genomförde samspelsdagar med kulturskolebarn från regionen.

Mobiltelefonmusikprojektet Maxat, ett 3-årigt projekt finansierad av Kulturrådet, fortsätter och av den regionala musikens verksamhet har 60% av riktats mot barn och unga.

Styrelse, ägare och revisorer

Norrlandsoperans styrelse består av nio ordinarie ledamöter och nio ersättare; 5+5 utsedda av Regionfullmäktige i Västerbotten och 4+4 utsedda av Umeå kommunfullmäktige.

Under 2024 har fyra ordinarie styrelsemöten och ett extra styrelsemöte hållits i Norrlandsoperans lokaler. Antalet beslutande ledamöter har under årets genomförda möten varit 9 st vid tre möten och 8 st vid två möten. Vid samtliga möten har Malin Malm varit ordförande och Carina Milton sekreterare. Ingen av styrelsens ledamöter har angett att de har uppdrag, aktier, andelar eller andra intressen i företag som bolaget har affärsförbindelser med.

Löpande avrapportering om hur bolagets verksamhet har bedrivits har under året skett till styrelse och ägare i samband med styrelsemöten, ägarsamråd, bolagsdialog och i form av skriftliga del- och helårsrapporter. Inga ärenden av större vikt eller principiell beskaffenhet har under året överlämnats till regionstyrelsen för vidare beredning till fullmäktige.

Samarbete med revisorer och lekmanrevision har skett under året, inför och i samband med genomförande av revisioner.



This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Norrlandsoperan i siffror

Antal produktioner och föreställningar

	2024	2023
Produktioner totalt	109	112
Egna produktioner/beställningsverk	13	18
Samproduktioner	36	38
Residens	4	6
Gästspel	47	52
Orkesterkonserter	27	15
Utställningar	6	11

Föreställningar totalt

På Norrlandsoperan	111	117
I Västerbotten (inkl. Umeå)	286	295
På turné nationellt (utanför Västerbotten)	282	275
På turné internationellt	123	204

Övriga aktiviteter och kringarrangemang totalt

På Norrlandsoperan	206	208
I Västerbotten (inkl. Umeå)	289	297

Digitala insatser

Digitala produktioner (t ex föreställningar, konsert, radiosändningar)	13	16
Digitala övriga aktiviteter/kringarrangemang (t ex workshops, battle, introduktioner)	16	7

Riktade insatser och prioriterade målgrupper

Antal föreställningar/aktiviteter riktade till barn och unga	502	541
Antal föreställningar/aktiviteter underrepresenterade publikgrupper	81	317
Antal publikbussar/liknande resestöd för grupper	18	2

Pedagogiska insatser/aktiviteter

Antal pedagogiska insatser/aktiviteter	269	340
Antal pedagogiska insatser med medskapande aktiviteter	236	250

Samverkan/samarbeten och nätverk

Antal organisationer/institutioner med vilka samverkan skett	240	228
Antal aktörer i det fria kulturlivet med vilka samarbete skett	246	215
Antal kommuner i Västerbotten med vilka samverkan skett	15	15
Antal nätverk	36	37

Årsredovisning 2024

Antal besökare

	2024	2023
Antal besökare på föreställningar/konserter/utställningar totalt	86 752	121 590
Antal besökare på Norrlandsoperan (inkl. utställningar i Vita Kuben)	25 070	25 454
Antal besökare i Västerbotten	44 569	33 952
Antal besökare på förest. på turné nationellt (utanför Västerbotten)	10 734	20 814
Antal besökare på förest. på turné internationellt	27 065	63 569

Antal besökare på övriga aktiviteter/kringarrangemang totalt

Antal besökare på Norrlandsoperan	12 499	12 028
	10 165	9 495

Antal besökare på pedagogiska insatser/aktiviteter

Antal besökare pedagogisk insatser/aktiviteter	8 341	10 106
Antal deltagare pedagogisk insatser med medskapande aktivitet	3 432	4 645

Antal besökare föreställningar - ålder

Upp till 18 år	16 357	22 639
19–26 år/ student	8 908	12 305
Vuxen	46 756	69 261

Antal besökare övriga aktiviteter/kringarrangemang - ålder

Upp till 18 år	3 070	3 581
19–26 år/ student	1 518	687
Vuxen	5 721	6 349

Jämställdhet

Norrlandsoperan statistik och indikatorer jämställdhet

	andel k i %	andel m i %
Personal (tillsvidareanställda)	54%	46%
Representation på scen	53%	47%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Musik	48%	52%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Orkester	16%	84%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Opera	29%	71%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Dans/DiV	26%	72%
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Konst	64%	36%



Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.



Väsentliga händelser

Norrlandsoperan fick under våren 2024 ny VD och hade under perioden mars-april tillförordnad VD och HR-chef. Under den perioden påbörjades arbetet med implementering av den nya organisations- och besparingsplan som har fått namnet *Färdplan inför 2025*. Under hösten 2024 beslutades den nya organisationen som trädde i kraft 1 januari 2025. Fem nya chefer tillsattes under året; Kommunikation- och marknads-, HR-, Orkester-, Administrativ-, och Produktionschef, vilket naturligt har givit en ny riktning för arbetet på Norrlandsoperan. Arbetet med att modernisera och digitalisera verksamhetens processer och rutiner påbörjades för att effektivisera verksamheten, vilket förväntas bidra till den besparing om 5 Mkr som Norrlandsoperans styrelse 2022 beslutade om.

Värt att notera är att publik-siffrorna ökade avsevärd under 2024. Årets operaproduktioner, *Stolthet och fördom* samt *Italianiskan i Alger* sålde över förväntan och av såväl recensioner som publikens reaktioner visade sig produktionerna vara av hög konstnärlig kvalitet. Även *Up North*-helgen samt orkesterns konserter lockade stor publik under året, vilket kan indikera att publiken åter har lust och ekonomiska förutsättningar att besöka kulturella evenemang efter några svåra år med först pandemi och därefter krig i Europa och ekonomisk kris i världen.

Norrlandsoperan har hittat nya modeller för samarbeten med andra operahus. Detta ska resultera i minskade produktionskostnader och ge möjlighet för varje operaproduktion att spelas för en större publik på fler orter. Under de kommande 3-4 åren görs produktioner tillsammans med Folkoperan i Stockholm och med Malmö Opera.

Norrlandsoperan gästade i augusti för första gången Savonlinna operafestival och framförde där två föreställningar av *Adriana Mater*. Föreställningarna blev mycket väl mottagna av den finska publiken med slut-sålda föreställningar och stående ovationer.

Riksbankens Jubileumsfond beviljade 2023 10 Mkr till Norrlandsoperan för projektet The Galloping Cure. Arbetet med detta projekt påbörjades under våren 2024 och har utvecklats till en operaproduktion av internationell karaktär. Projektet genomförs i samarbete med svenska forskare samt fyra operahus från tre olika världsdelar.

Norrlandsoperans symfoniorkester upprätthöll målet att beställa verk till 50% komponerat av kvinnliga tonsättare bl.a. uruppfördes musik av tonsättare som Lotta Wennäkoski. Norrlandsoperan kunde under 2024 också välkomna den nya chefsdirigenten, Eduardo Strausser, som antog den musikaliska ledningen av symfoniorkestern. Hösten 2024 bjöd på bl.a. en symfonisk turné i norra Skandinavien med Strausser, Norrlandsoperans Symfoniorkester samt den samiska

sångaren och låtskrivaren Katarina Barruk som framförde sina verk på Umesamiska.

Norrlandsoperan danschef sedan många år lämnade under året sin post, tf. danschef verkade under hösten 2024 medan ny konstnärlig ledare dans rekryterades. I mars 2025 påbörjar den nya konstnärliga ledaren för dans sitt uppdrag.

Norrlandsoperan firade 2024 sitt 50-årsjubileum och bjöd Umeåpubliken på två gratis evenemang i augusti månad. Under *NO i Parken* fick ca 2 000 besökare uppleva Norrlandsoperans Symfoniorkester live i Rådhusparken i strålende sol, med även sångsolister och dansare på scenen. På det efterföljande 50-årskalaset där Norrlandsoperan öppnade huset för 1 300 besökare kunde man ta del av olika föreställningar, konserter och andra aktiviteter både på och bakom scenerna. Det var en sprudlande 50-åring som fick visa upp allt vad scenkonsten kan prestera.

Konstverksamheten i Vita Kuben har under 2024 setts över och en ny verksamhetsinriktning har beslutats i samråd med Umeå kommun och andra aktörer inom konstbranschen i Region Västerbotten. Ett nytt samarbetsavtal har skrivits med Umeå kommun samt med konstnärligt ansvarig för kommande 3 år.

Inga arrangemang har genomförts i samarbete med Norrlandsoperans restauratör då ingen restaurang har bedrivit verksamhet i huset under 2024. Pausservering har utförts av

Flerårsjämförelse

		2024	2023	2022	2021	2020
Intäkter	Mkr	134,3	131,3	132,1	124,7	112,8
Resultat e. finansiella poster	Mkr	0,2	0,2	0,1	0,3	0,0
Balansomslutning	Mkr	29,4	34,2	24,5	31,3	27,3
Soliditet	%	17,0	14,6	20,4	15,6	17,8
Medelantal anställda	st	116,5	118	121,1	118,5	115
Antal tillsvidareanställda	st	95	96	93	91	90
Totalt antal föreställningar	st	591	774	579	441	311
Totalt antal besök	st	86 752	121 590	73 842	53 772	23 303
- varav i huset (på Norrlandsoperan)	st	25 070	25 454	22 697	19 925	10 221

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatteskuld) i förhållande till balansomslutningen.

Förändring eget kapital

	Aktiekapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	4.400	591	14	5.005
Disposition av årets resultat		14	-14	0
Årets resultat			23	23
Belopp vid årets utgång	4.400	605	23	5.028



This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID: 53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

Blå Huset under 2024. Upphandling av ny restauratör pågår och förväntas avslutas under våren 2025. Förväntningen är att en ny restaurang öppnar innan sommaren 2025.

Omsättning & resultat

Bolagets intäkter under räkenskapsåret uppgår till 134,3 Mkr (131,3 Mkr). Bolagets resultat före skatt uppgår till 0,2 Mkr (0,2 Mkr).

Norrländsoperan har under 2024 fått en positiv effekt av genomförd omorganisation i besparings- och effektiviserings-syfte, samt haft ett återhållsamt förhållningssätt gällande kostnader kopplat till den ekonomiska utmaningen som följer av att staten framöver inte planerar för årlig uppräkning av sina bidrag till Norrländsoperan, vilket i slutändan fick som följd att årets ägaranslag inte fullt ut förbrukades. Detta förhållande ger nu möjlighet till en mycket värdefull förstärkning av budgeten för konstnärlig verksamhet 2025. En budget som trots omorganisation och återhållsamhet fortsatt inte är återställd till den nivå som var målet med styrelsens beslut om

besparing och effektivisering som lämnades till Norrländsoperans VD 2022.

Investeringar

Totalt har det under året investerats 1,7 Mkr (2,4 Mkr) i anläggningstillgångar. De största enskilda inköpen avser scenteknisk utrustning i form av reinvestering samt satsning på ny teknik.

Finansiering & likviditet

Bolaget har tillsammans med Umeå kommun ett koncernkonto. Bolagets betalningsberedskap har under året varit god. Årets investeringar har finansierats av egna medel. Bolaget har ingen upplåning per 2024-12-31.

Framtida utveckling

Inför de kommande åren är en prioritet för Norrländsoperan att skapa en ekonomi i balans. Fokus har under 2023-2024 varit att internt effektivisera verksamheten. Under 2025 blir fokus på det externa perspektivet, där

bl.a. upphandling av restauratör ska färdigställas. Norrländsoperan ska också utveckla samarbetet med det lokala näringslivet genom att hitta partners, som tillsammans med Norrländsoperan vill arbeta för att utveckla kulturens roll i samhället. Ett annat externt perspektiv handlar om att öppna upp operahuset och öka antalet externa uthyrningar i form av konserter, konferenser och andra typer av evenemang. Slutligen ska samproduktion med internationella dans- och operahus bejakas. Samproduktion sker från 2025 regelbundet med Malmö opera och Folkoperan och fokus för nya samarbetspartners kring produktioner kommer därför att ligga internationellt. Avsiktsförklaring har skrivits med musikhuset Stormen i Bodö och Arktisk Filharmonik i Tromsø för att undersöka möjligheterna för samproduktion.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står

Balanserad vinst	605.041:54 kronor
Årets resultat	23.375:75 kronor
Summa	628.417:29 kronor

Styrelsen föreslår att årets resultat tillsammans med balanserad vinst överföres i ny räkning.



Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2024	2023
Rörelsens intäkter m.m	1		
Nettoomsättning	2	8 963	5 710
Övriga intäkter	3	1 289	3 238
Erhållna bidrag	4	124 074	122 375
Summa rörelsens intäkter m.m		134 326	131 323
Rörelsens kostnader			
Produktionskostnader		-20 736	-17 275
Övriga externa kostnader	5,6	-31 694	-32 880
Personalkostnader	7	-80 296	-79 151
Avskrivningar	8	-2 273	-2 393
Summa rörelsens kostnader		-134 999	-131 699
Rörelseresultat		-673	-376
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter		638	559
Valutakursdifferenser		191	-1
Räntekostnader och liknande resultatposter		-5	-4
Summa finansiella intäkter och kostnader		824	554
Resultat efter finansiella poster		151	178
Resultat före skatt		151	178
Skatt på årets resultat	9	-128	-164
Årets resultat	10	23	14



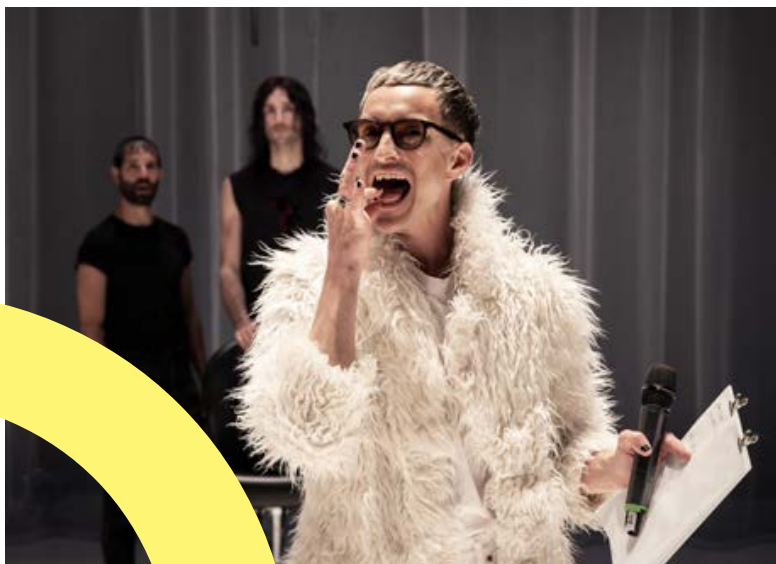
This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F



Belopp i tkr	Not	2024-12-31	2023-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	8		
Inventarier		8 110	8 679
Förbättringsutgifter på annans fastighet		0	0
Summa materiella anläggningstillgångar		8 110	8 679
Summa anläggningstillgångar		8 110	8 679
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		727	1 017
Fordran till intressebolag		12 895	17 594
Skattefordran		1 676	1 641
Övriga fordringar		2 192	1 907
Förutbet. kostnader och upplupna intäkter	11	3 644	3 295
Summa kortfristiga fordringar		21 134	25 454
Kassa och bank (limit 2 500 tkr)		146	103
Summa omsättningstillgångar		21 280	25 557
Summa tillgångar		29 390	34 236

Belopp i tkr	Not	2024-12-31	2023-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
<u>Bundet eget kapital</u>			
Aktiekapital	12	4 400	4 400
<u>Fritt eget kapital</u>	10		
Balanserat resultat		605	591
Årets resultat		23	14
		628	605
 Summa eget kapital		5 028	5 005
<u>Kortfristiga skulder</u>			
Förskott från kunder		128	162
Leverantörsskulder		7 310	5 607
Övriga kortfristiga skulder		1 880	1 512
Upplupna kostnader och förutbet. intäkter	13	15 044	21 950
Summa kortfristiga skulder		24 362	29 231
 Summa eget kapital och skulder		29 390	34 236



Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	2024-12-31	2023-12-31
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		-673	-376
Justering för avskrivningar		2 273	2 393
Justering för övriga poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.		-22	-76
		1 578	1 941
 Erhållen ränta		638	559
Erlagd ränta		-5	-4
Valutakursdifferens		191	-1
Betald inkomstskatt		-128	-164
		696	390
 Ökning/minskning kundfordringar		290	-396
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		-669	-792
Ökning/minskning leverantörsskulder		1 703	929
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		-6 572	8 814
		-5 248	8 555
 Kassaflöde från den löpande verksamheten		-2 974	10 886
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-1 713	-2 431
Sålda materiella anläggningstillgångar		32	76
		-1 681	-2 355
 Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 681	-2 355
 Årets kassaflöde		-4 655	8 531
Likvida medel vid årets början		17 697	9 166
 Likvida medel vid årets slut		13 042	17 697

Likvida medel per 2024-12-31 består av:
Toppkonto (inom UKF AB) 12 895 tkr (17 594 tkr)
Bank 146 tkr (103 tkr)

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

NorlandsOperans årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1. Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående år, med undantag av förändring gällande förskotts-betalda biljettintäkter (se nedan).

Intäkter och kostnader

Löpande bidrag från staten, regionen och kommunen intäktsredovisas som huvudregel i takt med utbetalning. I de fall bidraget är villkorat med någon typ av prestation sker dock intäktsredovisning först när prestationen sker. Fr.o.m 2021 intäktsförs biljett- och turnéintäkter det år evenemanget presenteras för publik. Kostnader knutna till produktionsverksamheten periodiseras inte. Detta påverkar dock inte resultatet i någon väsentlig omfattning.

Posten *nettoomsättning* har delvis omklassificerats till posten *erhållna bidrag*. Posten *personal-kostnader* har delvis omklassificerats till posten *produktionskostnader*.

Övriga intäkter och kostnader i verksamheten redovisas enligt bokföringsmässiga grunder.

Skulder och fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden över den bedömda nyttjandeperioden med beaktande av väsentligt restvärde. 5-15 års avskrivningstid tillämpas för inventarier.

Leasing

Leasingavtalen redovisas som operationell leasing, det innebär att leasingföretaget eller uthyraren har ansvar för tillgången. Leasingavgiften och hyran fördelas linjärt över perioden. Inventarier som avses är främst hyra av bostadslägenheter, hyra av verksamhetslokaler, kopieringsmaskiner, kaffeautomater och fordon.

Skatt

Skatt på årets resultat består av aktuell skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar företaget, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar.



Belopp i tkr

Not 2 Nettoomsättning

	2024-12-31	2023-12-31
Biljettintäkter och sålda konserter/föreställningar	8 963	5 710
	8 963	5 710

Not 3 Övriga intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Hysesintäkter	431	1 301
Nyttjanderätter	114	1 013
Övriga intäkter	744	924
	1 289	3 238

Not 4 Erhållna bidrag

	2024-12-31	2023-12-31
Statsanslag	55 376	54 859
Övriga statsbidrag	5 078	5 213
Region Västerbotten, bidrag *	24 302	25 359
Region Västerbotten, övriga bidrag	3 051	3 376
Umeå kommun, drifts- och hyresbidrag **, ***	31 534	31 803
Umeå kommun, övriga bidrag	317	194
EU intäkter	2 132	954
Övriga bidrag	1 893	415
Lönebidrag	391	202
	124 074	122 375

*Av 2024 (2023) års bidrag på 25.831 tkr (24.789 tkr) är 4.428 tkr (2.898 tkr) periodiserat till år 2025 (2024).

**Av 2024 (2023) års bidrag på 32.554 tkr (31.423 tkr) är 2.952 tkr (1.932 tkr) periodiserat till år 2025 (2024).

*** varav hyresbidrag 7.464 tkr (7.390 tkr)

Not 5 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2024-12-31	2023-12-31
Revisionsuppdrag - PwC och KPMG	90	125
Övriga uppdrag	0	10
Lekmannarevision	50	30
	140	165



Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Not 6 Operationella leasingavtal

Framtida leasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal samt hyror av verksamhetslokaler fördelas enligt följande:

	2024-12-31	2023-12-31
Förfaller till betalning inom ett år	15 193	15 352
Förfaller till betalning senare än ett år, men inom 5 år	58 250	29 227
Förfaller till betalning senare än 5 år	29 108	0
Årets leasingkostnad uppgår till	17 146	17 742

Not 7 Medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter

Antalet visstids- och tillsvidareanställda var under året 312 (373) personer varav 50% (51%) var kvinnor och 50% (49%) var män (fjölårets siffror inom parentes).

	2024	2023
Omräknat till heltider, kvinnor	62,25	62,5
Omräknat till heltider, män	54,25	55,5
	116,5	118
Antal tillsvidareanställda	95	96

Av ledningsgruppens 9 (10) personer är 7 (5) kvinnor. Av styrelsens 9 (9) ordinarie ledamöter är 6 (6) kvinnor (fjölårets siffror inom parentes).

Löner och ersättningar uppgår till	2024	2023
Styrelse och VD	1 194	1 438
Övriga anställda	55 766	53 370
	56 960	54 808

Sociala avgifter enligt lag och avtal samt premie för omställningsstöd	21 450	21 258
varav pensionspremie styrelse och VD	274	311
varav pensionspremie övriga anställda	3 376	3 146

2015 bytte scenkonstbranschen till ett avgiftsbestämt pensionssystem (ITPI). Tillkommer gör ett omställnings- och karriärväxlingsavtal där premien uppgår till 2% för konstnärliga grupper. För personal födda 1955-1972 betalas tilläggspremier som kompensation för bytet av pensionssystem. Tilläggspremier kommer att betalas t.o.m 2037.

Avtal till högre befattningshavare
Vid uppsägning av anställning är uppsägningstiden sex månader från verkställande direktörens sida och sex månader från bolagets sida.

Redovisning av sjukfrånvaro	2024	2023
Total sjukfrånvaro	4,76%	4,94%
Sjukfrånvaro för kvinnor	6,32%	7,98%
Sjukfrånvaro för män	3,00%	1,68%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 29 år och yngre	0,79%	3,34%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 30 – 49 år	3,67%	3,94%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 50 år och äldre	6,38%	6,17%
Andelen av total sjukfrånvaro som har varat i 60 dgr el. mer	63,63%	63,22%

Not 8 Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	528	528
Årets anskaffning	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	528	528
Ingående avskrivningar	-528	-454
Årets avskrivning	0	-74
Utgående ackumulerade avskrivningar	-528	-528
Utgående restvärde enligt plan	0	0
Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	27 801	25 446
Årets anskaffning	1 713	2 431
Årets utrangering/försäljning	-32	-76
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	29 482	27 801
Ingående avskrivningar	-19 121	-16 879
Årets avskrivning	-2 273	-2 319
Årets utrangering/försäljning	22	76
Utgående ackumulerade avskrivningar	-21 372	-19 122
Utgående restvärde enligt plan	8 110	8 679



This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.
Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F



Not 9 Årets skatt

	2024-12-31	2023-12-31
Aktuell skatt	-128	-164
Skatt på årets resultat	-128	-164
<u>Avstämning av effektiv skattesats</u>		
Redovisat resultat före skatt	152	178
Skatt på redov. resultat enl. gällande skattesats 20,6% (20,6%)	-31	-37
Skatteeffekt ej avdragsgilla kostnader	-114	-129
Skatteeffekt ej skattepliktiga intäkter	4	4
Skatteeffekt övriga poster	13	-2
	-128	-164
Redovisad skattekostnad	128	-164

Not 10 Disposition av vinst eller förlust

Till årsstämmans förfogande står

Ansamlad vinst	605 041,54
Årets resultat	23 375,75
Summa	628 417,29

Styrelsen föreslår att årets resultat tillsammans med ansamlad vinst överföres i ny räkning.

Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	1 382	1 365
Förutbetalda försäkringspremier	230	112
Upplupna bidragsintäkter	963	948
Förutbetalda semesterlöner	610	520
Övriga poster	459	350
	3 644	3 295

Årsredovisning 2024

Not 12 Upplysningar om aktiekapital

	Antal aktier	Kvotvärde per aktie
Antal/värde vid årets ingång	4 400	1 000
Antal/värde vid årets utgång	4 400	1 000

Not 13 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Upplupna personalkostnader	4 440	5 582
Förutbetalda bidragsintäkter	8 896	14 127
Övriga poster	1 708	2 241
	15 044	21 950

Umeå 2025, det datum som framgår av elektronisk underskrift

Malin Malm Ordförande	Marie-Louise Rönnmark Vice ordförande	Suzanne Westerlind
Ali Yasin Dahir	Liv Granbom	Caroline Täljebblad
Lucas Nilsson	Kjerstin Widman	Peteris Timofejevs

Helle Solberg
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits Umeå 2025, det datum som framgår av elektronisk underskrift.
KPMG AB, huvudansvarig revisor

Benjamin Henriksson
Auktoriserad revisor



Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Fakta

Norrlandsoperans ägare

NorrlandsOperan AB ägs till 60% av Region Västerbotten och till 40% av Umeå kommun.

I Norrlandsoperans uppdrag ingår att producera, främja, stärka och utveckla opera, musikteater, musik, dans, performance och konst, samt att utveckla, förnya och tillgängliggöra den professionella scenkonsten i regionen.

Styrelse

(per 24-12-31)

Ordinarie

Malin Malm, ordf.
Marie-Louise Rönmark v. ordf.
Suzanne Westerlind
Liv Granbom
Caroline Täljebald
Lucas Nilsson
Ali Yasin Dahir
Kjerstin Widman
Peteris Timofejevs

Ersättare

Lars Åberg
Helena Smith
Anna Laurila
Håkan Jansson
Andreas Johansson
Peter Sedlacek
Per Edberg
Willy Brändström
Jan Burman

Ledningsgrupp

(per 24-12-31)

Helle Solberg, VD
Lisen Hagberg, HR-chef
Anna Sjödin, orkesterchef
Åsa Söderberg, tf. danschef
Dan Turdén, operachef
Ulrika Mannberg, marknads- och kommunikationschef
Håkan Brohlin, teknik- & fastighetschef
Katarina Zingmark, controller & ekonomiansvarig
Carina Milton, ledningskoordinator

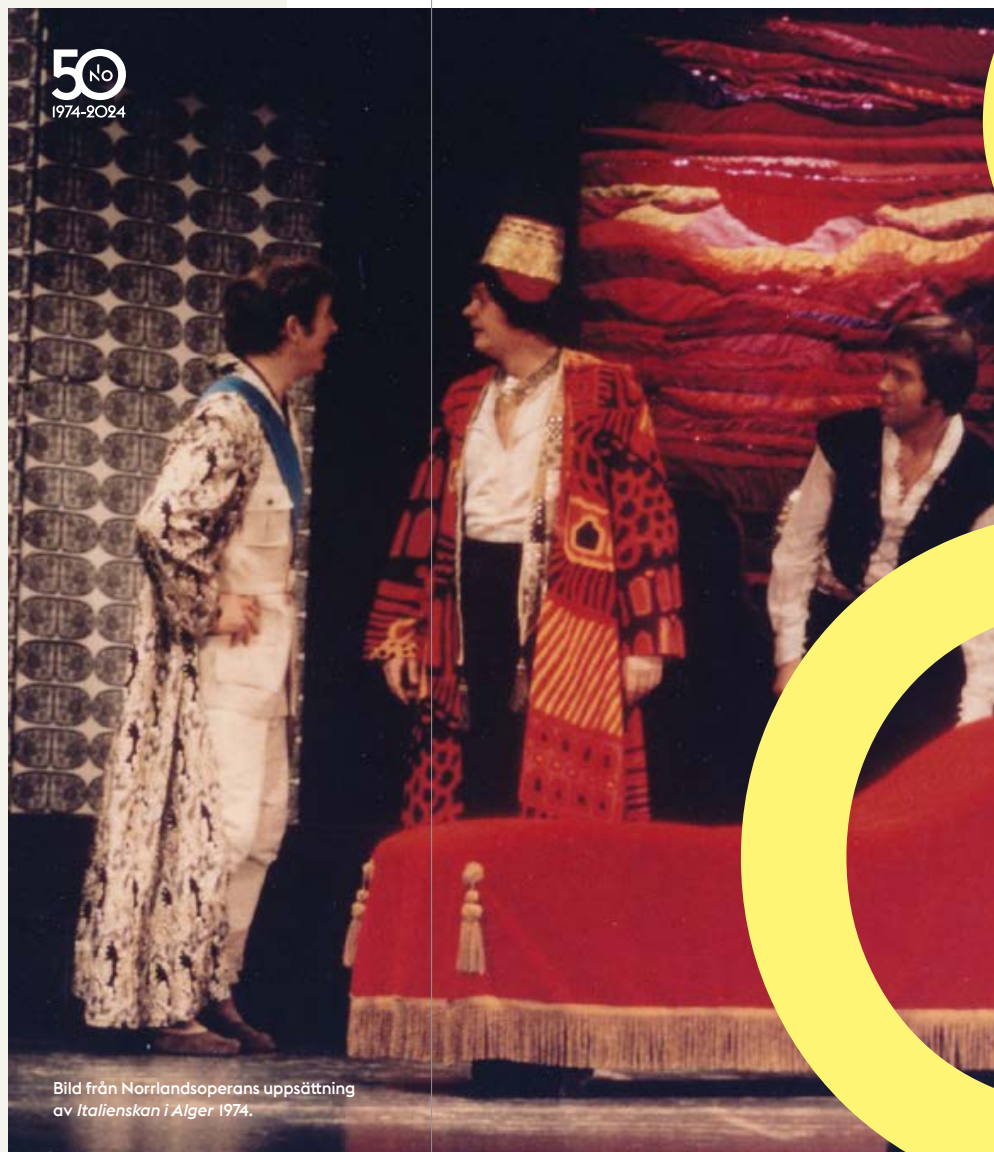


Bild från Norrlandsoperans uppsättning av *Italienskan i Alger* 1974.



This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.
Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F



This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

List of Signatures

Page 1/1



Årsredovisning Norrlandsoperan 2024.pdf

Name	Method	Signed at
PETERIS TIMOFEJEVS	BANKID	2025-02-28 14:12 GMT+01
Malin Malm	BANKID	2025-03-04 08:51 GMT+01
Suzanne Ursula Maria Westerlind	BANKID	2025-02-28 14:12 GMT+01
Helle Solberg	BANKID	2025-02-28 13:27 GMT+01
Kerstin Elisabet Widman	BANKID	2025-02-28 13:16 GMT+01
MATS BENJAMIN HENRIKSSON	BANKID	2025-03-08 09:43 GMT+01
MARIE-LOUISE RÖNNMARK	BANKID	2025-02-28 13:15 GMT+01
Lars Lucas Nilsson	BANKID	2025-03-02 22:02 GMT+01
LIV GRANBOM	BANKID	2025-03-01 12:49 GMT+01
CAROLINE TÄLJEBLAD	BANKID	2025-03-01 10:34 GMT+01
Per Magnus Edberg	BANKID	2025-02-28 14:15 GMT+01



This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 53DF9055BAC34F64AC5A45B86523C33F

§ 6.1 Styrelsens intygande om att verksamheten har bedrivits i enlighet med de kommunala befogenheterna.

Utifrån ägardirektivet (fastställt av Regionfullmäktige 210622) ska Norrlandsoperans styrelse årligen yttra sig över om bolagets verksamhet har varit ändamålsenlig och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Förslag till beslut:

Styrelsen beslutar

att Norrlandsoperans verksamhet under 2024 har bedrivits i enlighet med de kommunala befogenheterna enligt de krav som givits av ägarna inom ramen för rådande direktiv.

Det kommunala ändamålet och befogenheterna

I ägardirektivet anges följande principer för de kommunala befogenheterna:

Lokaliseringsprincipen

Principen innebär enligt ägardirektivet att verksamheten huvudsakligen ska bedrivas i Umeå kommun och Västerbottens län. Ömsesidig samverkan, samarbete eller utbyten med liknande verksamheter utanför länsgränsen kan genomföras om det utvecklar den egna verksamheten eller breddar det lokala utbudet.

Likställighetsprincipen och förbudet mot stöd till enskild

Dessa principer innebär att de avtal och samarbeten av kommersiell karaktär som Norrlandsoperan ingår ska vara på affärsmässiga grunder och på lika villkor för alla.

Självkostnadsprincipen och icke-vinstprincipen

Principerna innebär att verksamheten ska bedrivas med målsättningen att resultatet efter finansnetto uttryckt som ett snitt under tre år ska vara positivt.

I bolagsordningen (fastställd av Regionfullmäktige 210622) framgår att ändamålet med NorrlandsOperan AB:s verksamhet är att ge medlemmarna i Umeå kommun och Region Västerbotten tillgång till ett brett kulturutbud samt bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Det framgår även att bolagets ska iakttä god ekonomisk hållning och bedrivas inom de kommunala befogenheterna 2 kap. kommunallagen (2017:725): principen om kommunala angelägenheter, lokaliseringsprincipen, självkostnadsprincipen, förbudet mot vinstsyftande

näringsverksamhet och förbudet mot stöd till enskild. Kärnverksamheten ska vara fri och oberoende i politiskt, vetenskapligt, kulturellt och konstnärligt hänseende.

Norrlandsoperans verksamhet har under 2024 i huvudsak bedrivits i Umeå kommun och Västerbottens län och samverkan har under året skett, i någon form, med länets alla 15 kommuner. Samverkan och samarbete har även bedrivits med liknande verksamheter utanför länets och landets gränser då det har bidragit till att utveckla och bredda Norrlandsoperans verksamhet.

Avtal och samarbeten har genomgående ingåtts på affärsmässiga grunder och med lika villkor för alla och inköp har gjorts utifrån bolagets upphandlingsregler.

God ekonomisk hushållning har iakttagits och löpande redovisning, dialog och avrapportering har skett till styrelsen gällande bolagets ekonomiska situation.

Under året har inga åtgärder vidtagits eller beslut fattats som inte omfattas av det ändamål som anges i Norrlandsoperans bolagsordning eller som inte är förenligt med de kommunala befogenheter som utgör ramen för Norrlandsoperans verksamhet.

Till årsstämman i Norrlandsoperan AB
(556529–6190)

Granskningsrapport år 2024 - Norrlandsoperan AB

Jag, av fullmäktige i Region Västerbotten utsedd lekmannarevisor, har granskat verksamheten i Norrlandsoperan AB. I granskningsarbetet har jag biståtts av sakkunnigt stöd.

Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisor har i uppdrag att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och fullmäktiges revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställt ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer att bolagets verksamhet år 2024 genomfördes i enlighet med fullmäktiges direktiv och det kommunala ändamålet. Våren 2024 började bolagets nya VD. Under året pågick förberedelser inför den planerade organisationsförändringen samt påbörjades genomförandet av den beslutade besparingsplanen. Arbete pågick även med att utveckla bolagets process för verksamhetsplanering och internkontrollarbete. Antalet föreställning minskade något jämfört med år 2023 men däremot ökade biljettintäkterna. Bolaget redovisade i enlighet med ägardirektivet ett positivt resultat efter finansnetto.

Bolagets styrelse bedömde att verksamheten genomfördes i enlighet med de kommunala befogenheterna. Utifrån min översiktliga granskning ser jag inte skäl att göra någon annan bedömning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll i allt väsentligt var tillräcklig.

Signeras digitalt.

Alf Molin
Lekmannarevisor

Jag åberopar bifogad rapport: Grundläggande granskning år 2024 av Norrlandsoperan AB, revisionskontoret Region Västerbotten.

Grundläggande granskning år 2024

Norrlandsoperan AB



Mars 2025
Eva Moe
Certifierad kommunal revisor
Region Västerbotten

Innehåll

1. Sammanfattande analys	3
Rekommendationer	3
2. Bakgrund	4
Norrlandsoperan AB	4
Lekmannarevisorernas uppdrag	4
Iakttagelser i 2023 års granskning	4
Syfte och revisionsfrågor	5
Revisionskriterier	5
Metod	5
3. Bolagets uppdrag och mål	6
Ägarnas uppdrag till bolaget	6
Ägarnas krav på rapportering	7
4. Granskningens resultat	8
Styrelsens styrning av verksamheten	8
Styrelsens uppföljning av verksamheten	10
Uppföljning av 2023 års rekommendationer	11
Styrelsens årsredovisning	12
5. Svar på revisionsfrågor	14
Rekommendationer	15
Bilaga 1: Granskning av styrande dokument med mera.	16

1. Sammanfattande analys

År 2024 firade Norrlandsoperan 50 årsjubileum. En ny VD tillträdde under våren 2024, fem nya chefstjänster tillsattes under året och förberedelserna inför den planerade organisationsförändringen och genomförandet av besparingsplanen har fortgått under året. Arbetet har enligt årsredovisningen hittills resulterat i kostnadseffektiviseringar på ca 3 miljoner kronor.

Antalet föreställningar minskade med 24 procent mellan år 2023 (774 föreställningar) och år 2024 (591 föreställningar). Däremot ökade biljettintäkterna med 58 procent år 2024 (från 5,7 miljoner kronor år 2023 till 9 miljoner kronor år 2024).

Bolaget redovisade ett positivt resultat efter finansnetto på 151 000 kronor.

Av årsredovisningen framgår att Norrlandsoperan bedrivit en omfattande verksamhet inom de fem övergripande mål som styrelsen formulerat med utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv och regionens kulturplan. Styrelsen lämnade ingen samlad bedömning av resultatet i sin förvaltningsberättelse.

Vår bedömning efter genomförd granskning är att bolagets verksamhet i allt väsentligt genomfördes på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Styrelsen säkerställde att rekommendationerna från föregående års granskning blivit åtgärdade i hög grad. En del i detta har varit att utveckla verksamhets- och internkontrollplanerna inför år 2025.

Av protokoll framgår att styrelsen under året höll sig informerad om bolagets verksamhet och ekonomi. Styrelsen beslutade också i hög grad om styrande dokument. Vi bedömer att styrelsens styrning, uppföljning och kontroll i allt väsentligt var tillräcklig.

Bolagets styrelse bedömde att verksamheten år 2024 var genomförd i enlighet med bolagets kommunala ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Utifrån vår översiktliga granskning ser vi inte skäl att göra någon annan bedömning.

Rekommendationer

Vi lämnar följande rekommendationer till styrelsen:

- Lämna en samlad bedömning av verksamhetens resultat i årsredovisningen.
- Identifiera strategiska, relevanta och mätbara mål som skapar förutsättningar för styrelsen att värdera om verksamheten genomförts enligt beslutad verksamhetsplan.

2. Bakgrund

Norrlandsoperan AB

Norrlandsoperan AB ska bedriva produktion av opera, musik, dans, konstupställningar, pedagogisk verksamhet och konsulentinsatser inom musik-, dans- och teaterlivet samt därmed närstående scenisk och kulturell verksamhet och annan publik sidoverksamhet. Verksamheten ska huvudsakligen bedrivas i Umeå kommun och Västerbottens län.

Lekmannarevisorernas uppdrag

Lekmannarevisorns uppdrag regleras i kommunallagen och aktiebolagslagen. Lekmannarevisorn granskar bolagets styrelse och VD. Lekmannarevisorn ska granska och pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Lekmannarevisorn ska också granska om den interna kontrollen är tillräcklig. Prövningen av verksamhetens ändamålsenlighet och om ekonomin är tillfredsställande utgår från ägarnas, det vill säga fullmäktiges, direktiv och beslut för bolaget.

Enligt ägardirektivet ska lekmannarevisor yttra sig om bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det kommunala ändamål som fullmäktige i Umeå kommun och Region Västerbotten fastställt, samt de kommunala befogenheter som utgör ramarna för verksamheten.

Iakttagelser i 2023 års granskning

År 2023 påverkades Norrlandsoperan av det ansträngda ekonomiska läget i samhället. Ökade kostnader inom nästan alla områden och minskade intäkter på grund av att publiken inte riktigt hade återvänt efter pandemin. Det totala antalet föreställningar ökade år 2023 jämfört med år 2022. Bolagets nettoomsättning minskade något år 2023 jämfört med år 2022. Bolaget redovisade ett positivt resultat efter finansnetto på 178 000 kronor (116 000 kr år 2022).

Lekmannarevisor bedömde att bolagets verksamhet i allt väsentligt hade genomförts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Styrelsen hade för år 2023 beslutat om en verksamhetsplan som delvis innehöll mätbara mål. Styrelsen lämnade inte någon samlad bedömning av resultatet i förhållande till de mätbara målen i sin förvaltningsberättelse.

Styrelsen arbetade under år 2023 med att utveckla sin internkontrollplan och beslutade om en ny internkontrollplan under hösten 2023. Styrelsen beslutade att internkontrollplanen skulle följas upp i slutet av år 2024. Det fanns därför ingen utvärdering av den interna kontrollen för år 2023. Styrelsen beslutade i hög grad om styrande dokument och följde löpande upp sin verksamhet och ekonomi under året. Lekmannarevisor bedömde att styrelsens styrning, uppföljning och kontroll i huvudsak var tillräcklig.

Bolagets styrelse bedömde att verksamheten år 2023 var genomförd i enlighet med bolagets kommunala ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Utifrån vår översiktliga granskning såg lekmannarevisor inga skäl att göra någon annan bedömning.

Lekmannarevisorernas rekommendationer till styrelsen i 2023 års granskning

- Säkerställ att styrelsen lämnar en samlad bedömning av verksamhetens resultat i förvaltningsberättelsen.
- Fortsätt utveckla den årliga verksamhetsplanen med mätbara mål för styrelsens strategiska styrning.
- Fortsätt utveckla den interna kontrollen.
- Säkerställ att det finns styrande dokument och rutiner för hanteringen av allmänna handlingar.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att ge underlag för lekmannarevisorernas bedömningar i den årliga granskningsrapporten. Granskningen är översiktlig med inriktning mot bolagets resultat för år 2024 och styrelsens system för styrning och kontroll. Granskningen fokuserar på följande revisionsfrågor:

- Har styrelsen med hjälp av grundläggande styrdokument säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har styrelsen löpande under året haft tillräcklig kontroll över att beslutade styrdokument följs?
- Har styrelsen med hjälp av uppföljning vid årets slut säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2023 års granskning?

Revisionskriterier

Revisionskriterierna utgör de bedömningsgrunder som bildar underlag för granskningens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterier för denna granskning är:

- Kommunallagen (2017:725) 2, 5 och 10 kap.
- Aktiebolagslagen (2005:551) 8 kap.
- Årsredovisningslagen (1995:1554) 6 kap.
- Bolagsordning
- Ägardirektiv

Metod

Granskningen är genomförd med hjälp av dokumentationsstudier av styrelsens styrande och redovisande dokument samt av styrelsens protokoll.

I november 2024 genomförde lekmannarevisor tillsammans med sakkunnig ett möte med VD och ekonomiansvarig på Norrlandsoperan. Syftet med träffen var att få information om bolagets verksamhet och resultat samt arbetet med att säkerställa en tillräcklig styrning och kontroll. I samband med slutrevision 2025-03-10 träffade lekmannarevisor, revisors sakkunniga stöd samt auktoriserad revisor Norrlandsoperans ordförande, bolagets VD, administrativa chef och ekonomichef.

Bolagets VD, administrativa chef och ekonomichef har som ett led i kvalitetssäkringen getts möjlighet att lämna synpunkter på rapportutkast.

3. Bolagets uppdrag och mål

Ägarnas uppdrag till bolaget

Bolagsordning

Ägarna har i bolagsordningen preciserat ramarna för Norrlandsoperans verksamhet:

- Norrlandsoperan ska ge medlemmarna i Umeå kommun och Region Västerbotten tillgång till ett brett kulturutbud och bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning.
- Norrlandsoperan ska bedrivas med god ekonomisk hushållning.
- Norrlandsoperan ska bedrivas inom de kommunala befogenheterna som framgår av kommunallagen.

Bolagsspecifikt ägardirektiv

Norrlandsoperan ska bedriva opera-, musik- och dansproduktion samt konstutställningar och pedagogisk verksamhet samt konsulentinsatser inom scenkonst, musik och dans. Verksamheten ska kännetecknas av mångfald, jämställdhet, attraktionskraft och tillgänglighet.

Norrlandsoperan ska:

- Utveckla verksamheten för barn och unga utifrån ett barnperspektiv.
- Utveckla verksamheten utifrån ett nationellt och internationellt perspektiv.
- Utveckla Norrlands nätverk för Musikteater och Dans (NMD) genom att vara en aktiv part.
- Utveckla pedagogisk verksamhet inom scenkonst, musik och dans.
- Utveckla digitala lösningar för att nå opera-, musik- och danspubliken.
- Vara huvudman för den regionala danskonsulentverksamheten "Dans i Västerbotten".

Det bolagsspecifika ägardirektivet innehåller vissa preciseringar vad gäller de kommunala befogenheterna. Exempelvis medger ägarna avsteg från lokaliseringsprincipen för att möjliggöra samverkan och samarbeten med liknande verksamheter utanför länsgränsen. Syftet med sådan samverkan ska då vara att utveckla den egna verksamheten eller att bredda det lokala utbudet.

Frågor av principiell beskaffenhet eller av annars större vikt ska bolaget alltid lyfta till ägarna.

Bolagets verksamhet ska bedrivas enligt den kommunala självkostnadsprincipen och icke-vinstprincipen med målsättningen att resultatet efter finansnetto uttryckt som ett snitt under tre år ska vara positivt.

Generellt ägardirektiv till Region Västerbottens bolag

I det generella ägardirektivet ställer fullmäktige krav på vilken information bolaget ska lämna till ägarna i samband med årsredovisning eller i en särskild bolagsstyrningsrapport. I det generella ägardirektivet står också att bolagen ska känna till och följa de policys som är beslutade av fullmäktige i Region Västerbotten. Bolagen ska också verka för att intentionerna i dessa policys i tillämpliga delar inarbetas och förtydligas i bolagens egna styrdokument.

Ägarnas krav på rapportering

Enligt det bolagsspecifika ägardirektivet ska styrelsen löpande överlämna följande handlingar till ägarna:

- Protokoll från styrelsesammanträden
- Protokoll från bolagsstämma
- Årsredovisning med förvaltningsberättelse
- Delårsredovisning
- Revisionsrapport
- Lekmannarevisors granskningsrapport

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen eller i en särskild bolagsstyrningsrapport yttra sig över om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår varit förenlig med det kommunala ändamålet med verksamheten och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Bolagets styrelse ska bland annat lämna följande information till regionstyrelsen:

- Om verksamheten bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna.
- Om bolaget överlämnat frågor till fullmäktige av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- Utvärdering av styrelsens och VD:s arbete.
- Om styrelsens ledamöter har uppdrag, aktier, andelar eller andra intressen i företag som bolaget har affärsförbindelser med eller som är verksamt i samma bransch som bolaget.
- Hur styrelsens arbete har bedrivits, inkluderande arbetsfördelning, antal sammanträden, genomsnittlig närvaro och vem som varit sekreterare vid sammanträden.
- Hur den interna kontrollen och riskhanteringen är organiserad och fungerat.
- Samarbetet med revisor och lekmannarevisor.
- Vilka ärenden som bolagets styrelse har överlämnat till regionstyrelsen för beredning om fullmäktige ska ta ställning i dessa ärenden.

4. Granskningens resultat

Styrelsens styrning av verksamheten

Vår granskning visar att styrelsen i hög grad beslutat om grundläggande styrdokument för år 2024. (se bilaga 1)

Styrelsens verksamhetsplan för år 2024

Verksamhetsplanen innehöll fem övergripande mål som ska genomsyra all verksamhet:

- Norrlandsoperan ska vara ett nyskapande och modigt scenkonsthus som speglar samtiden och påverkar framtiden.
- Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang och verksamheten ska kännetecknas av en mycket hög konstnärlig kvalitet.
- Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken samt utveckla det digitala erbjudandet.
- Norrlandsoperans verksamhet ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.
- Norrlandsoperan ska prioritera och utveckla verksamheten för barn och unga.

Styrelsens verksamhetsplan innehöll även direktiv till bolagets fyra konstnärliga avdelningar (opera, musik, dans och konst) samt riktade uppdrag till bolagets övriga avdelningar. Inom de riktade uppdragen fanns mätbara mål.

Vår kommentar

Verksamhetsplanen ger en god bild över vad bolaget önskar åstadkomma under verksamhetsåret. Planen innehåller till viss del mätbara mål i löptexten som visar på styrelsens ambitioner inom vissa områden av verksamheten. Eftersom styrelsen beslutade om planen redan hösten 2022 finns även delar i planen där förutsättningar förändrats efter att planen fastställdes.

Styrelsens budget

År 2022 och 2023 redovisade Norrlandsoperan negativa rörelseresultat. Årets resultat efter finansnetto liksom årets resultat var dock positiva, se tabell nedan

Resultat historik	2019	2020	2021	2022	2023
Intäkter	119,5 mkr	112,8 mkr	124,7 mkr	132,1 mkr	131,3 mkr
Kostnader	-119,4 mkr	-112,7 mkr	-124,4 mkr	-132,1 mkr	-131,7 mkr
Rörelseresultat	0,15 mkr	0,1 mkr	0,3 mkr	-0,0 mkr	-0,4 mkr
Resultat efter finansnetto	0,006 mkr	0,137 mkr	0,308 mkr	0,116 mkr	0,178 mkr
Årets resultat	0,059 mkr	0,014 mkr	0,007 mkr	0,115 mkr	0,014 mkr

Källa: Norrlandsoperans årsredovisningar år 2019–2023

Då Norrlandsoperan har lång framförhållning för kommande produktioner beslutar styrelsen om preliminära budgetar två år i förväg samt reviderar budgeten för innevarande år i maj eller juni månad. I slutet av maj 2024 beslutade styrelsen om en reviderad budget för år 2024 samt budget för år 2025 och 2026. Se tabell nedan:

Budget	2024	2025	2026
Intäkter	124,873 mkr	121,878 mkr	124,655 mkr
Kostnader	-124,833 mkr	-121,832 mkr	-124,613 mkr
Rörelseresultat	0,040 mkr	0,046 mkr	0,042 mkr

Källa: Norrlandsoperans beslutade budget 2024-05-31

Risikanalys och internkontrollplan

Styrelsen beslutade om sin riskanalys och internkontrollplan i september 2023. Planen avser åren 2023–2024.

I planen finns en beskrivning av planens syfte och hur den interna kontrollen är organiserad i bolaget. Vidare finns en beskrivning av bolagets bedömning av olika risker. I planen finns nio riskområden. För tre av dessa bedömdes risken vara hög, för ett riskområde bedömdes risken låg medan övriga riskområden bedömdes ha en medelhög risk.

Styrelsens internkontrollplan fokuserar på fyra riskområden varav tre hade bedömts som högriskområden:

- Risker påverkade av omvärldsläget så som lågkonjunktur och inflation
- Risker som påverkar möjligheten att nå en budet i balans
- Risker för IT-haveri eller bedrägeri (informationssäkerhet)
- Risk för bristande följsamhet till lagen om offentlig upphandling (LOU)

I planen finns kontroller för två av de fyra riskområdena:

- Kontroll inom informationssäkerhetsområdet ska genomföras genom ett så kallat "stresstest" av Norrlandsoperans personal.
- Kontroll av efterlevnaden av LOU ska genomföras genom stickprov på inkomna leverantörsfakturor under våren 2024.

För samtliga riskområden finns åtgärdsaktiviteter beskrivna i planen. Av planen framgår vilka som har ansvar för att genomföra kontrollerna och de olika åtgärdsaktiviteterna. Det framgår inte i vilken omfattning exempelvis stickprovet ska genomföras.

Styrelsens arbetsordning och styrelsens instruktion till VD

Styrelsen reviderar årligen sin arbetsordning. Arbetsordningen innehåller bland annat en årsplanering för när styrelsens ska hantera olika typer av ärenden under året.

Styrelsen reviderar årligen sin instruktion till verkställande direktör. Instruktionen innehåller visa uppdrag och delegeringar till VD. Exempelvis har styrelsen reglerat beslutsnivåer för avtal beroende på avtalens beloppsmässiga storlek.

Styrelsens uppföljning av verksamheten

Styrelsens protokoll

År 2024 hade bolagets styrelse fem protokollförda sammanträden.

En avstämning mellan arbetsordningen och styrelsens protokoll visar att styrelsen i hög grad följt arbetsordningen i sitt arbete under år 2024.

Protokollen var informativa och visade att styrelsen vid samtliga möten fått information om både ekonomi och verksamhetsfrågor. Protokollens bilagor var tydligt numrerade och gick att återfinna i en särskild mapp i styrelseportalen. Samtliga bilagor skrevs också ut och bevaras tillsammans med protokollet i ett pappersarkiv.

Styrelsens uppföljning av internkontrollplanen

I december 2024 fick styrelsen ta del av en uppföljning av internkontrollplanens fyra riskområden. Inom två riskområden hade stickprov och tester genomförts under året. Resultatet av dessa redovisades för styrelsen i en bilaga. Den ena kontrollen visade ett godkänt resultat och den andra visade på några avvikelser. Utifrån att den ena kontrollen visade på avvikelser presenterades en åtgärd i form av ett utbildningstillfälle som skulle genomföras under år 2025. Av årsredovisningen framgår att styrelsen följde upp sin internkontrollplan i december 2024.

I december 2024 beslutade styrelsen även om en ny internkontrollplan för år 2025

Styrelsens redovisning av den interna kontrollen till ägarna

Enligt det generella ägardirektivet ska styrelsen redovisa till ägarna hur den interna kontrollen och riskhanteringen är organiserad och har fungerat.

Av årsredovisningen framgår att styrelsens uppföljning av den interna kontrollplanen överlämnades till ägarna i samband med årsbokslutsrapporteringen för år 2024.

Vår kommentar

Det är positivt att styrelsen arbetat med att utveckla den interna kontrollen och även följt upp planen. Vi noterar att internkontrollplanen endast innehöll två kontroller. För övriga risker fanns beskrivning av olika åtgärdsaktiviteter.

Vi noterar att styrelsen beslutat om en ny plan för år 2025. Den nya internkontrollplanen har inte omfattats av denna granskning.

VD:s översyn över organisationen

Hösten 2022 fick dåvarande VD i uppdrag av styrelsen att genomföra en översyn av Norrlandsoperans organisation och inriktning i syfte att säkerställa en ekonomi i balans och kostnadseffektiviseringar på 5 miljoner kronor. Nuvarande VD beslutade under hösten 2024 om en ny ramorganisation som skulle träda i kraft i januari 2025. I den nya organisationen bildas en produktionsavdelning som samlar alla producenter under en produktionschef. Förändringen innebär bland annat att chefsstrukturen ändras och att tidigare danschef och operachef ersätts med konstnärliga ledare för respektive område. De konstnärliga ledarna kommer inte ha något personalansvar.

Fem nya chefer tillsattes under året; kommunikation- och marknadschef, HR-chef, orkesterchef, administrativ chef och produktionschef.

Personal och kompetensförsörjning

Arbete har pågått under år 2024 med rekrytering och kompetensförsörjning. I mars 2024 tillträdde en ny kommunikationschef. I maj tillträdde ny VD, ny orkesterchef och ny HR-chef. Under hösten 2024 rekryterades en ny produktionschef med uppdrag att leda den nya produktionsavdelningen från januari 2025.

Av föregående års granskning framgick att en av de största utmaningarna för Norrlandsoperan var att hitta rätt kompetens och att fylla vakanta tjänster i symfoniorkestern. I slutet av år 2024 var 40 av orkesterns 47 tjänster tillsatta. Orkestern består av medarbetare från 12 nationaliteter.

Av årsredovisningen framgår att det fortfarande är svårt att rekrytera utbildade belysningsmästare till den tekniska avdelningen.

Uppföljning av 2023 års rekommendationer

I tabellen nedan har vi sammanställt i vilken grad styrelsen under år 2024 vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2023 års granskning.

Rekommendationer 2023 års granskning	Tillräckliga åtgärder	Vår kommentar
Säkerställ att styrelsen lämnar en samlad bedömning av verksamhetens resultat i förvaltningsberättelsen.	Nej	Årsredovisningen saknar en samlad bedömning av verksamhetens resultat i förvaltningsberättelsen.
Fortsätt utveckla den årliga verksamhetsplanen med mätbara mål för styrelsens strategiska styrning.	Ja	Styrelsen beslutade i december 2024 om en reviderad verksamhetsplaneringsprocess och en revidering av verksamhetsplan 2025 med tillägg av indikatorer för 2025 §§ 59–60. Vi har inom ramen för denna granskning inte beaktat verksamhetsplan för år 2025. Den blir föremål för granskning år 2025.
Fortsätt utveckla den interna kontrollen.	Ja	Granskningen visar att styrelsen till viss del utvecklat den interna kontrollplanen och genomfört kontroller under året.
Säkerställ att en arkivförteckning blir framtagen.	Ja	I den arkivbeskrivning som styrelsen fastställde i december 2024 framgick att "en arkivförteckning upprättas av Norrlandsoperan 2024/2025". Enligt uppgift från administrativ chef finns en arkivförteckning. Den är dock inte helt färdig och arbete kommer att pågå under år 2025 med att färdigställa förteckningen.
Säkerställ att det på tjänstepersonnivå finns skriftliga rutiner för diarieföring och hantering av allmänna handlingar.	Ja	Administrativ chef har uppgett att det pågår ett arbete med att ta fram skriftliga rutiner och att det finns ett utkast på tjänstepersonnivå.

Vår kommentar

Granskningen visar att rekommendationerna från 2023 års granskning i hög grad blivit åtgärdade under år 2024 och att arbete även kommer fortgå under år 2025 med detta.

Styrelsens årsredovisning

Krav på årsredovisningen

Enligt årsredovisningslagen ska styrelsens förvaltningsberättelse innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av bolagets verksamhet, ställning och resultat. Styrelsen ska redogöra för händelser av väsentlig betydelse för företaget som inträffat under räkenskapsåret. Styrelsen ska enligt årsredovisningslagen också redogöra för företagets förväntade framtida utveckling inklusive beskrivningar av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.

Enligt ägardirektivet ska bolagets styrelse i sin förvaltningsberättelse eller i en särskild bolagsstyrningsrapport redogöra för om verksamheten bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och inom de kommunala befogenheterna.

Styrelsens årsredovisning för år 2024

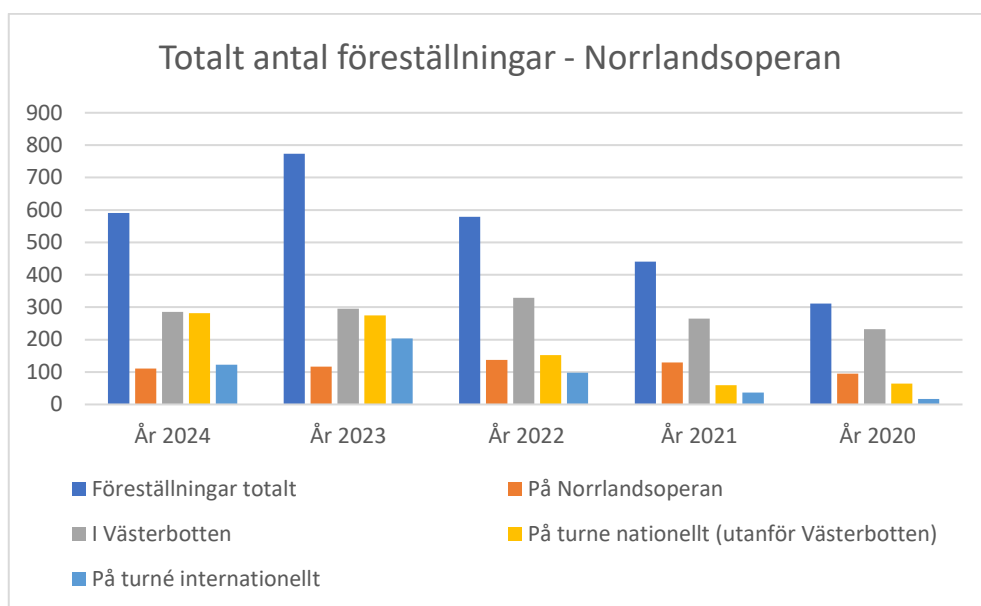
Av årsredovisningen framgår att Norrlandsoperan under år 2024 firade sitt 50-årsjubileum. En ny VD tillträdde under våren 2024 och ytterligare fem nya chefstjänster tillsattes under året.

Arbetet med att genomföra den av styrelsen år 2022 planerade organisationsförändringen och besparingsplanen har fortgått under året.

Av årsredovisningen framgår att den första etappen av förändringar har resulterat i kostnadseffektiviseringar på ca 3 miljoner kronor. Kostnadseffektiviseringarna består bland annat av indragen tjänst gällande vice VD, vakanshållningar och minskning av resor och andra driftskostnader.

År 2024 ökade biljettintäkterna med 58 procent år 2024 (från 5,7 miljoner kronor år 2023 till 9 miljoner kronor år 2024). Antalet föreställningar minskade med 24 procent år 2024 (591 föreställningar jämfört med 774 föreställningar år 2023). Produktionskostnaden ökade med 24 procent mellan år 2023 och år 2024.

I årsredovisningen uppger VD att operan hade en publiktillströmning under hösten och "att publiksiffrorna ökade avsevärt under 2024". Statistiken i årsredovisningen visar däremot att antalet besökare på föreställningar, konserter och utställningar minskade med 29 procent år 2024 (87 000 besökare jämfört med 122 000 tusen besökare år 2023). Vi har fått en muntlig förklaring från administrativ chef om att antalet besökare har mätts för samtliga produktioner det vill säga även för samproduktioner som spelats utanför länet, nationellt och internationellt. År 2023 hade dansavdelningen fler samproduktioner (inom ramen för pågående EU-projekt) som även spelades internationellt vilket är förklaringen till att antalet registrerade besökare år 2024 var lägre än år 2023. Dessa tre EU-projekt avslutades i början av år 2024.



Källa: Norrlandsoperans årsredovisningar år 2020–2024.

I årsredovisningen beskrev styrelsen den verksamhet som genomförts under år 2024 inom de fyra verksamhetsgrenarna; opera, musik, dans och konst. I texterna finns exempel på hur man exempelvis arbetat med samverkan och mot prioriterade målgrupper.

Norrlandsoperans verksamhetsmål för år 2024

I avsnittet om måloppfyllelse för år 2024 beskrevs vilken verksamhet bolaget bedrivit med koppling till verksamhetsplanens fem övergripande mål. Beskrivningarna innehöll endast ett fåtal mätbara uppföljningar, exempelvis att 50 procent av beställda verk var komponerade av kvinnliga tonsättare (målet i verksamhetsplanen var minst 45 procent) och att 60 procent av den regionala musikens verksamhet hade varit riktad mot barn och unga (något mål för detta fanns dock inte i styrelsens verksamhetsplan för år 2024). Föregående år noterade vi att styrelsen inte gjorde någon samlad bedömning av verksamhetens resultat i årsredovisningen. Denna iakttagelse kvarstår även för årsredovisningen år 2024.

Norrlandsoperans ekonomiska resultat 2024

Under år 2024 fick styrelsen information om verksamhetens ekonomi i samband med sina möten. Bolaget hade år 2024 intäkter på 134 miljoner kronor vilket var något högre än år 2023 (131 miljoner kronor). Bolaget redovisade ett positivt resultat efter finansnetto 151 000 kronor (178 000 kronor år 2023).

Eftersom Norrlandsoperan inte gjorde av med hela anslagen från Region Västerbotten och Umeå kommun har bolaget periodiserat det outnyttjade anslagen till år 2025. Totalt rörde det sig om 7,4 miljoner kronor (4,4 miljoner kronor från Region Västerbottens anslag och 3 miljoner kronor av anslaget från Umeå Kommunföretag AB). Bolagets auktoriserade revisor har efter sin granskning rekommenderat att beslutet om att flytta fram outnyttjade bidrag från bolagets ägare tydligt bör ange att medel ska flyttas fram. Anledningen är att det av en extern part inte ska kunna uppfattas som ett sätt att undvika beskattning.

Vår kommentar

Det är positivt att årsredovisningen ger en omfattande beskrivning av Norrlandso-perans verksamhet. Eftersom det inte finns någon sammanställd redovisning av verksamhetens resultat i förhållande till mätbara mål saknas förutsättningar att värdera om resultatet är tillräckligt. Styrelsen lämnade inte heller någon samlad be-dömning av resultatet i förvaltningsberättelsen.

Följsamhet till de kommunala befogenheterna

I årsredovisningen finns ett särskilt avsnitt där styrelsen redogör för verksamheten i förhållande till det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna. Sty-relsen bedömde att bolagets verksamhet år 2024 bedrivits enligt det kommunala ändamålet och inom de kommunala befogenheter som utgör ram för Norrlandso-perans verksamhet. Styrelsen har även i en bilaga till styrelseprotokollet den 28 februari 2025 dokumenterat sin bedömning kopplad till de olika principerna.

Vår kommentar

Styrelsen bedömde att verksamheten bedrivits i enlighet med det kommunala än-damålet och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Utifrån den översikt-liga granskning vi genomfört ser vi ingen anledning att göra någon annan bedöm-ning.

5. Svar på revisionsfrågor

Vi bedömer att bolagets verksamhet i allt väsentligt genomfördes på ett ändamåls-enligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Vi bedömer att styrelsens styrning, uppföljning och kontroll i allt väsentligt var tillräcklig.

Bolagets styrelse bedömde att verksamheten år 2024 var genomförd i enlighet med bolagets kommunala ändamål och inom ramen för de kommunala befogen-heterna. Utifrån vår översiktliga granskning ser vi inte skäl att göra någon annan bedömning.

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
Har styrelsen med hjälp av grundläggande styrdokument säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med full-mäktiges direktiv?	Ja	Styrelsen beslutade i hög grad om de grundläggande styrdokument som anges i bolagets ägardirektiv.
Har styrelsen löpande under året haft tillräcklig kontroll över att beslutade styrdokument följs?	Ja	Styrelsen har arbetat med att ut-veckla sin internkontrollplan. Styrel-sen har även arbetat med att ut-veckla sin verksamhetsplan. Av pro-tokollen framgår att styrelsen höll sig löpande informerad om bolagets verksamhet och ekonomi under året.

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
Har styrelsen med hjälp av uppföljning vid årets slut säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Delvis	Årsredovisningen innehåller en informativ beskrivning av verksamheten som genomförts under året. Styrelsen utvärderade dock inte verksamhetens resultat utifrån mätbara målen i verksamhetsplanen. Styrelsen gjorde inte heller någon samlad bedömning av resultatet vid årets slut.
Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2023 års granskning?	Ja	Åtgärder har vidtagits eller påbörjats för samtliga rekommendationer från år 2023.

Rekommendationer

Vi lämnar följande rekommendationer till styrelsen:

- Lämna en samlad bedömning av verksamhetens resultat i årsredovisningen.
- Identifiera strategiska, relevanta och mätbara mål som skapar förutsättningar för styrelsen att värdera om verksamheten genomförts enligt beslutad verksamhetsplan.

Umeå den 6 mars 2025

Eva Moe
Certifierad kommunal revisor
Revisionskontoret
Region Västerbotten

Bilaga 1: Granskning av styrande dokument med mera.

Styrande dokument	Har styrelsen beslutat om dokumentet? (Ja/Nej)	Datum för beslutet	Paragraf	Kommentar
Verksamhetsplan för år 2024 med strategiska mål för de närmaste tre åren*	Ja	2022-09-23	42	Av planen framgår att en omorganisation ska genomföras under år 2024 som grundar sig på en översyn som genomförs under år 2023.
Är målen mätbara?	-	-	-	Verksamhetsplanen innehåller till viss del mätbara mål. Men det är en blandning av mål och aktiviteter.
Budget år 2024*	Ja	2024-05-31	32	Revidering av budget 2024 och budget för 2025 och 2026
Arbetsordning*	Ja	2024-05-31	29	
Instruktion till VD	Ja	2024-05-31	30	
Attest- och delegationsordning *	Ja	2024-05-31	27	
Policy/riktlinjer för arbetsmiljö *	Ja	2023-12-01	66	
Policy/riktlinjer för ekonomi och förvaltning*	Ja	2023-12-01	66	
Policy/riktlinjer för jämställdhet och jämlikhet*	Ja	2023-12-01	66	
Policy/riktlinjer för kommunikation*	Ja	2023-12-01	66	
Policy/riktlinjer för kvalitet*	Ja	2023-12-01	66	
Policy/riktlinjer för miljö*	Ja	2023-12-01	66	
Policy/riktlinjer för säkerhet*	Ja	2023-12-01	66	
Informationssäkerhetspolicy ¹	Ja	2023-12-01	66	
Internkontrollplan för år 2024*	Ja	2023-09-29	42	
Arkivbeskrivning och arkivförteckning**	Delvis	2023-12-01	67	Arkivbeskrivning finns. Det pågår ett arbete med att ta fram en arkivförteckning. Arbetet kommer fortgå under år 2025. Har tagit del av ett utkast under granskningen.
Dokumenthanteringsplan**	Ja	2023-12-01	67	
Visselblåsartjänst	Ja			System Qnister Whistle från Qnister AB. Systemet implementerades under år 2023.

* Framgår av ägardirektiven

** Framgår av Umeå kommuns arkivreglemente

¹ Antagen av regionfullmäktige – finns inte uppräknad i nuvarande ägardirektiv.

I tabellen nedan sammanfattar vi hur styrelsen uppfyllde ägarnas krav på årsredovisningen.

Ägarnas krav på redovisning	Bedömning	Vår kommentar
Har styrelsen i sin årsredovisning följt upp och utvärderat bolagets verksamhet mot det kommunala ändamålet?	Ja	Framgår av årsredovisningen sid 21.
Har styrelsen i sin årsredovisning följt upp och utvärderat om bolagets verksamhet är genomförd inom ramen för de kommunala befogenheterna?	Ja	Framgår av årsredovisningen sid 21. Det finns även en mer utförlig bilaga till styrelsemötet den 28 februari (bilaga 5) med styrelsens bedömning kopplad till de olika principerna.
Har styrelsen i sin årsredovisning eller i särskild rapport lämnat information om att en utvärdering av det egna styrelsearbetet är genomförd?	Nej	Framgår varken av årsredovisning eller särskild bolagsstyrningsrapport. Däremot framgår det av protokoll från december 2024 att styrelsen gjort en utvärdering.
Har styrelsen i årsredovisningen eller i särskild rapport lämnat information om hur den interna kontrollen fungerat?	Ja	Av årsredovisningen framgår vilka kontroller som genomförts och när den interna kontrollen följdes upp av styrelsen.

Granskning utifrån bolagsordning och ägardirektiv:

Kontrollfråga	Bedömning	Kommentar
Har styrelsen bestått av minst 7, högst 9 ledamöter och lika många ersättare? (bolagsordning)	Ja	Styrelsen har år 2024 bestått av 9 ledamöter och 9 ersättare.
Har bolaget hållit minst fyra styrelsemöten under året? (ägardirektiv)	Ja	Styrelsen har haft 5 styrelsemöten.
Har styrelsen i förvaltningsberättelsen eller i en särskild bolagsstyrningsrapport yttrat sig om verksamheten varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna? (ägardirektiv)	Ja	Framgår av årsredovisningen.
Har verksamheten bedrivits enligt den kommunala självkostnadsprincipen och icke-vinstprincipen med målsättningen att under en treårsperiod ha ett positivt resultat efter finansnetto? (ägardirektiv)	Ja	Framgår av årsredovisningen. Resultat 2024: 151 000 kr Resultat 2023: 178 000 kr Resultat 2022: 116 000 kr Resultat 2021: 308 000 kr
Har styrelsen lämnat en utvärdering av hur verksamheten bedrivits i förhållande till ägardirektiven? (ägardirektiv)	Ja	Framgår av årsredovisningen.
Är yttrandet utformat så att regionstyrelsen kan använda det som underlag för uppsikten och lekmanarevisors bedömning? (ägardirektiv)	Ja	Framgår av årsredovisningen. Det finns dock ingen tydlig uppföljning mot mätbara mål.

Kontrollfråga	Bedömning	Kommentar
Har styrelsen utvärderat styrelsens och VD:s arbete? (ägardirektiv p 14 samt generellt ägardirektiv)	Ja	Redovisades i protokoll från december 2024.
Har styrelsen följt upp om ledamot eller VD har eller har haft uppdrag eller intresse i företag som bolaget haft affärsförbindelser med eller som är verksamt i samma bransch? (generellt ägardirektiv)	Ja	I årsredovisningen på sidan 23 står: " Ingen av styrelsens ledamöter har angett att de har uppdrag, aktier eller andelar i företag som bolaget har affärsförbindelser med."
Har styrelsen utvärderat hur den interna kontrollen och riskhantering är organiserad och har fungerat? (generellt ägardirektiv)	Ja	Styrelsen har tagit del av uppföljningen av den interna kontrollen. Administrativ chef har i samtal uppgett att arbetet fortgår med att utveckla den interna kontrollen.
Har någon fråga av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt överlämnats till fullmäktige under året? (generellt ägardirektiv)	Nej	

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**